

bb 63. kádár jános fogadta az argentin kormány gazdasági miniszterét

i sl/gk um hgy

1974 .május 13.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titká-
ra hétfőn fogadta josé ber gelbardot, az argentin kormány gaz-
dasági miniszterét, aki hivatalos látogatáson tartózkodik ha-
zánkban. a miniszter kíséretében volt raul alberto lastiri,
az argentin képviselőház elnöke, és leopoldo tettamanti gazda-
sági államtitkár. jelen volt dr. biró józsef, az mszmp közpon-
ti bizottságának tagja, külkereskedelmi miniszter és ruben
augusto ferreyra, az argentin köztársaság magyarországi nagy-
követe is. /mti/

--

bb 64. losonczi pál fogadta josé ber gelbardot

i sl/gk um hgy

1974. május 13.

losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke
hétfőn fogadta josé ber gelbardot, az argentin kormány gaz-
dasági miniszterét. a miniszter kíséretében volt leopoldo
tettamanti gazdasági államtitkár. a megbeszélésen részt vett
dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter és ruben augusto
ferreyra, az argentin köztársaság magyarországi nagykövete is.
x x x

huszár istván, a minisztertanács elnökhelyettese hétfőn
ugyancsak fogadta az argentin gazdasági minisztert. /mti/

--

bb 65. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke zárásig

hgy um

1974. május 13.

- 59. ndsz fogadás
- 60. diplomáciai kapcsolatok mexikóval
- 61. magyar-argentin megállapodások
- 62. argentin fogadás
- 63. kádár fogadta gelbardot
- 64. losonczi fogadta gelbardot
- 65. hírjegyzék

--

- 40 -

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztette: halasi györgy

21.28/um

M 210

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb 1. összehangolt számítástechnikai fejlesztés a budapesti tanácsoknál

i hi/tm-ju zs -cz

1974. május 14.

a fővárosi közlöny legújabb száma tanácselnöki utasítást közöl a fővárosi számítástechnikai koordinációs bizottság meg-
alakításáról. az utasítás értelmében a bizottság feladata lesz
majd a fővárosi tanács hivatali és gazdálkodó szerveinél a
számítástechnika elterjesztését, és a szervezésfejlesztést cél-
zó irányítási tennivalók összehangolása, továbbá a számítástech-
nikai központi fejlesztési programban foglalt alkalmazási célok-
nak és követelményeknek a megvalósításáért irányuló tevékenység
előmozdítása. a szakértőkből álló testület véleményezi a fővá-
rosi tanács hivatali szervei által készített számítástechnikai
fejlesztési és szervezésfejlesztési terveket; javaslatot tesz
a számítástechnika alkalmazásának, és az ezzel kapcsolatos kuta-
tásoknak a finanszírozására, valamint az ilyen jellegű feladatok
vállalatba adására; összehangolja a tanácsigazgatás területén
a számítástechnika alkalmazását, ezzel összefüggésben javaslatot
tesz adatgyűjtésre, a számítástechnikai távlati fejlesztési ter-
vek fő irányainak kialakítására, számítástechnikai és szervezés-
fejlesztési kérdésekben - felkérésre - szaktanácsokkal támogatja
a hivatali és a gazdálkodó szerveket.

a fővárosi tanács hivatali és gazdálkodó szervei szá-
mitástechnikai fejlesztési kérdésekben csak a bizottság vélemé-
nyének meghallgatása után járhatnak el. a bizottság évenként
köteles beszámolni működéséről a fővárosi tanács elnökének.
/mti/

--

- 1 -

bb 2. gus hall új kötete

i ro/tr-ju hi -cz

1974. május 14.

a özei napokban jelenik meg a kossuth kiadónál gus hallnak, az egyesült államok kommunista pártja jelenleg hazánkban tartozkodó főtítkárának új kötete: az amerikai imperializmus ma címmel.

„könyvem anyaga abból az évtizedből származik, midőn kennedy, johnson és nixon került egymást követően a fehér házba. ez a korszak azért egyedülálló, mert az amerikai imperialisták akkor követték az imperialista agresszió politikáját, amikor a történelem alapvető áramlatai és társadalmi erői az imperializmus ellen fordultak. az amerikai imperializmus ebben a korszakban fordulóponthoz érkezett,, - írja kötete elé a szerző.

gus hall kötetében elvi tanulmányokon kívül olyan, friss politikai eseményekre reagáló cikkek is helyet kaptak, mint az allende és neruda emlékére tartott gyűlésen mondott beszéde, vagy a watergate-ügy és a fasiszta veszéllyel kapcsolatos írása. az állammonopolista kapitalizmus jellegzetes vonásai leginkább az egyesült államokban figyelhetők meg, akár csak az imperializmus újabb keletű fejleményei, ezért lehet a magyar olvasók számára érdekes, fontos tájékoztatás és eligazítás gus hall kötete. /mti/

.-.

bb 3. esszé tamási áronról, kabos-est, diákabrak - készülő televízió-filmek

i ró/gg-ju hi -cz

1974. május 14.

pezseg a munka a televízió műhelyeiben: júniusban számos érdekes film és műsor felvétele készül el. illés endre tamási áronról, a drámairóról készítette a legújabb „tévé-esszét,,. a legszebb, legjellegzetesebb tamási darabokból kap izelítőt a néző illés összekötőszövegével. a műsor által kiválasztott részletek jól reprezentálják az író pályáját, gondolati fejlődését, költői látásmódját.

/ folyt. köv./

M

- 2 -

bb 3. / esszé tamási áronról ... 1. folyt./-ju

rajnai andrás alkalmazta televízióra és rendezte swift különös vízióját a törpék közé került gulliverről „gulliver a törpék országában,, címmel. ez a változat az elektronikus kamerák újszerű felhasználásával lehetővé teszi az eredeti mű, a felnőttekhez szóló író filozófikus látomásának szinte szó szerinti megjelenítését. a főszerepet sinkó lászló alakítja, a további szerepekben inke lászlóval, káldi nórával, somogyvári rudolffal, márkus lászlóval és piros ildikóval találkozhatnak a nézők.

különösen az utóbbi időben váltak közkedvelté a történelmi, illetve a történelmet magyarázó filmek. a kardos ferenc-kardos istván szerzőpár: a forradalom rendje című dokumentum drámájában azt a pillanatot ragadja meg, amikor a nagy francia forradalom győzelme után az új társadalmi rend a forradalmi cselekvés és a forradalmi törvényesség konfliktusával kerül szembe.

horváth tivadar a szerkesztője és rendezője a kabos-estnek. a vidám est programjával kabos lászló a közönség valamennyi korosztályát igyekszik szórakoztatni. alakítja a műsorban a rettenthetetlen vitéz lászlót, játszik mai tréfát, énekel sanzont, bemutat egy „amerikai showt,, és végül lőrincz miklós „a torreádor,, című bohózatának főszerepét játssza el.

délutánonként sok olyan műsor pereg a televízióban, amit a diákok is szívesen megnéznének, ha ráérnek. az ő kedvükért válogatott össze bálint ágnes szerkesztő a régebbi műsorkból félórányi, ma is érdekes szórakoztató illetve ismeretterjesztő anyagot. gyors ritmusú rajzfilmek váltakoznak öveges professzor mulatságos ötleteivel, látható bolhapatkolás, őshal és az is, hogyan tervezik a repülőgépeket, s az egyes filmeket játékos ötletek kötik össze.

a straub f. brunó akadémikusról készülő portré-filmben, - amelynek szerkesztője, rendezője kardos istván, - megismerkedhet a néző újszerű, sajátos tudományszervezési, kutatásirányítási és tervezési problémákkal. a vezetése alatt álló szegedi biológiai kutató központi tevékenysége rendkívül szorosan összefügg a magyar mezőgazdaság - növénytermesztés, állattenyésztés - intenzív fejlődésével, legfontosabb problémáinak megoldásával.

/ folyt. köv./

M

- 3 -

bb 3. / esszé tamási áronról ... 2. folyt./-ju

a mezőgazdasággal foglalkozik majd az ,, aratás előtt,, című műsor is, amelyben dr. váncsa jeno mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes tájékoztat az aratási felkészülésről, a várható trméseredményekről, magáról az aratásról. két termelészövetkezetbe kukkant be a televízió kamerája júniusban. a ,, szondy vára alatt,, című műsor a drégelypalánki szondy termelészövetkezetet mutatja be, amely az ország legnagyobb málna; ribizli- és szamóca-termelő üzeme, s ahol mintegy ezer holdon termelik ezeket a gyümölcsöket. pétervására a mátra meredek domboldalain terül el. a korábban gyengébben gazdálkodó szövetkezet 1972-ben és 73-ban már eredményesen zárta az évet. az adottságok és lehetőségek című film bemutatja majd, hogy milyen új üzemágakat vezetett be a szövetkezet a nyereséges gazdálkodás érdekében.

örjárat a holnapért címmel négyrészes környezetvédelmi sorozat-műsor forgatását kezdik meg. az első részben a vízzel foglalkoznak, azzal, hogy milyen veszélyek fenyegetik élővizeinket, és mit kell tenni a víz tisztaságának megóvása érdekében. a műsor szerkesztője, riportere terlanday mária. /mti/

.-.

bb 4. új bemutató az iparművészeti múzeumban

i ro/tr-ju hi -cz

1974. május 14.

az iparművészeti múzeum disztermében május 16-án, csütörtökön este 7 órakor tokodi ilona és barta mihály hangversenyén dráfi kálmán zongoraművész nüködi közre. műsorukon: weiner leo: fisz-mol szonáta, valamint poulenc: a rövid szalmaszál-dalcilus szerepel. egyidejűleg megtekinthető bokor kornélia iparművészek a braziliai magyar nagykövetség fogadótermében elhelyezésre kerülő 6 négyzetméter felületű zománckompozíciója. kivitelezése cizellált rekesz-technikával és felületi megmunkálással készült tűz-zománc, anyaga vörösrézlemez. /mti/

.-.

- 4 -

NA

bb 5. magyar ötvösművész sikere

i ro/tr-ju hi -cz

1974. május 14.

a közelmúltban mexikóban 28 ország részvételével megrendezett ezüstműves világkiállításon szép magyar siker született: a művészi ékszerkategóriában péter vladimir fiatal magyar ötvösművész nyerte a második díjat. a nagy seregszemlén régi kézműves hagyományokkal rendelkező országok és nemzetközileg elismert ötvösművészek vettek részt. így különösen elismerésre méltó az eddig ismeretlen magyar művész kiváló szereplése, hiszen péter vladimir nemrég szerezte diplomáját az iparművészeti főiskolán. /mti/

.-.

bb 6. zöldborsó és paradicsom konténerben

vid/um kz cz

1974. május 14.

a szegedi konzervgyárban felkészültek a zöldborsó feldolgozásával megkezdődő új zöldség és gyümölcs szezonra. a legjelentősebb újítás az lesz, hogy az ez évre tervezett, megközelítőleg 6000 vagon konzervanyag jelentős részét már konténerben szállítják majd, s ezzel a feldolgozástól szinte teljesen kikapcsolják a nehéz fizikai munkát. a gyár tervében legnagyobb mennyiségben szereplő zöldborsó és a paradicsom mozgatására együttesen csaknem 4000 konténert használnak. a szántóföldön kicsépelte zöldborsót az egyenként 300 kilót befogadó szállítótartályokba helyezik, azokban viszik a gyárba, ahol megfelelő gépeket emelő- és szállítóeszközöket helyeznek üzembe. hasonlóképpen oldják meg a több ezer vagon paradicsom mozgatását is. mindezzel jelentős számú munkaerőt takarítanak meg, emellett frissebben, higiénikusabban kerül az áru a konzerves üvegekbe. /mti/

.-.

bb 8. motorizált vikendház

vid/kz/mné um cz

1974. május 14.

nszk-beli céggel kialakított kooperáció keretében turista lakóautó karosszériákat készít műanyagból a magyar hajó- és darúgyár balatonfüredi üzeme. a motorizált vikendház mercedes kis-teherautó alvázán gördül majd. a karosszéria háló- és főzőfülkés beosztással készül, hűtőszekrényvel, televíziós készülékkel felszerelve. az első 22 darabos szállítmányt a balatonfüredi üzem már utba is indította az nszk-ba. /mti/

.-.

- 5 -

NA

bb 7. parkerdők az üdülők szolgálatában

vid/um kz cz

1974. május 14.

terv készül veszprém megyében a balatonpart és a bakonyvidék turisztikai, idegenforgalmi zöldövezeti helyeinek fejlesztésére. a 2000-ig várható igénynövekedésnek megfelelően jelölik ki a pihenő-, a séta- és a kirándulóerdők, továbbá az új erdei táborok, az autóspihenők és az üdülőtelepeket összekötő „zöldfolyosók”, valamint erdei üdülőterületek helyét. pihenési és üdülési célokra együttesen mintegy 25.000 hektár erdőt jelölnék ki a megyében. a balatonfelvidéki erdőket fokozatosan, de teljes egészében az üdülők és a turisták szolgálatába kívánják állítani. /mti/

--

bb 9. három budapesti színház vendégjátéka miskolcon

vid/um fm cz

1974. május 14.

a miskolci nemzeti színház az elmúlt év őszén ünnepelte fennállásának százötvenedik évfordulóját. a jubileumi évad befejezését művészi rendezvénysorozattal teszik emlékeztetésként az egykori magyar „komédiásoknak”, hajdan otthont nyújtó városban. ebből az alkalomból júniusban a kassai és a debreceni szintársulaton kívül három budapesti színház vendégjátékára kerül sor abban a színházban, amely felépítésekor, 1823-ban az ország első magyarnyelvű kőszínháza volt és színpadán olyan művészek léptek fel, mint déryné, laborfalvi róza, lendvai márton és egressy gábor.

a debreceni csokonai színház és a kassai állami színház operatársulata a vendégjáték alkalmából verdi nabucco-ját és a traviatát, a budapesti nemzeti színház dürrenmatt play strindberg című drámáját, a madách színház tamási áron énekes madár, a józsef attila színház művészei pedig szigligeti liliumfi című művét mutatják be. a jubileumi vendégjátékokat június 3-13. között tartják meg. /mti/

--

14

- 6 -

bb 10. az idén már több mint 25.000 embert fogadhat egyszerre a balatoni fizetővendéglátó szolgálat

vid/um fm cz

1974. május 14.

a balatonon a nyári fődínyben a nyaralók egyrészét a fizetővendéglátó szolgálat magánnyaralóiban helyezik el. ezek a többnyire különálló, családi hangulatu nyaralók az utóbbi években a külföldi turisták körében is népszerűvé váltak. siófok, balatonföldvár, balatonfüred, balatonalmádi és balatongyörök villáiba minden nyáron törzsvendégként járnak vissza az osztrák, az ndk-beli, a lengyel és a csehszlovák vendégek. a kedveltebb nyaralóhelyeken egyes külföldi utazási irodák már elre kibérelték többszáz szobát. különösen kedveltek a társas nyaralóházak összkomfortos lakrészei, amelyeket televízióval, hűtőszekrényvel, hideg-meleg vízszolgáltatással láttak el.

a balaton két partján és az üdülővidékhez számítható idegenforgalmi helyeken, körülbelül ötven kisebb-nagyobb településen az idén már egyszerre több mint 25.000 vendég elhelyezéséről gondoskodhatnak a szolgálat vezetői. /mti/

--

bb 11. a kongresszusi munkaversenyben: új fajta lámpafejekkel 14.5 millió forint értékű valutamegtakarítás az egyesült izzóban

i ni/gg um i hgy

1974. május 14.

megkezdtek a háromfényű lámpafejek gyártását az egyesült izzóban. ezeket a lámpákat a vállalat az amerikai kontinensre exportálja, és hozzájuk a fejeket eddig tőkés importból szerezték be. a külföldi cikk ára egyre emelkedett, így az évi 3.5 millió alkatrész beszerzése súlyosbodó terhet jelentett a gyár önköltségében. ezért a vállalat műszaki szakemberei néhány hónapja kísérleteket kezdtek a hazai gyártás megvalósítására. a napokban a kísérletek sikeresen befejeződtek: megteremtették a háromfényű lámpafejek gyártásának feltételeit.

az egyesült izzó a kongresszusi munkaversenyben vállalta, hogy az idén 20 millió forint értékű tőkés import-alkatrészt hazaiával helyettesíti. a háromfényű lámpafejek gyártásával ebben az évben 14.5 millió forint értékű valutát takarítanak meg. /mti/

--
- 7 -

14

bb 12. agrokémiai központokat hoznak létre baranyában

vid-kz szb -cz

1974. május 14.

baranya mezőgazdasági üzei két kgst-országban - cseh-szlovákiában és az ndk-ban - szerzett tapasztalataik nyomán ugynevezett agrokémiai központokat alakítanak ki a műtrágyák és a vegyszerek tárolására, kezelésére és elosztására. hazánkban ugyanis jelenleg megoldatlan a mezőgazdaságban felhasználásra kerülő kémiai anyagok szakszerű tárolása. a baranyai gazdaságok például tavaly csaknem negyedmillió tonna műtrágyát vásároltak, és ennek 95 százaléka szabad ég alatt volt a kiszórásáig. a vizsgálatok szerint igen nagy - esetenként 40-60 százalékos - volt a hatóanyagveszteség.

csehszlovákiában és az ndk-ban - mint az ott járt baranyai szakemberek látták - többszáz agrokémiai központ működik, megfelelő tárházakkal, közlekedési eszközökkel, laboratóriumokkal felszerelve. ilyen centrumokat hoznak létre társulások alapon a mezőgazdasági üzemek mohács, szigetvár és drávacafok térségében. az agrokémiai társulásokhoz eddig negyvennégy termelőszövetkezet és állami gazdaság csatlakozott: 113 ezer hektárral, a megye szántóterületének felével. a három központban százezer tonna műtrágyát és több mint ezer tonna növényvédőszer lehet majd veszteségmentesen tárolni.

távlatilag és egyszersmind a legkorszerűbb módon oldják meg tehát a kémiai anyagok elhelyezését, majd kijuttatását a felhasználó üzemekbe. ezáltal nem kell minden gazdaságnak külön műtrágya- és növényvédőszer-raktárt, s a szükséges szociális létesítményeket megépítenie. a raktárbázisok létrehozása összesen 114 millió forintba kerül. a költségek arányosan oszlanak majd meg a társulás tagjai között, de természetesen így is csak állami támogatással tudják megvalósítani a beruházásokat.

az agrokémiai központokat három lépcsőben teremtik meg: az első szakaszban a vasútállomásokhoz csatlakozó iparványok mellett központi műtrágya- és növényvédőszer-raktárak, valamint a szociális létesítmények készülnek el, a második szakaszban a vegyszereket kijuttató földi és légi gépparkot, s a szükséges gépszint, hangárt, repülőteret alakítják ki, a harmadik szakaszban pedig megszervezik a szaktanácsadó szolgálatot, és központi talajvizsgáló laboratóriumot állítanak fel. /mti/

--

7.37/szb

-8-

g30g

bb 13. „mini gazdaság”, a tsz-központban

vid-kz szb -cz

1974. május 14.

csongrádban az ezer hektáros ambrózfalvi dimitrov termelőszövetkezet központjában létrehozták a gazdaság szántóterületének kicsinyített mását. a mintegy 50 négyzetméteres „mini birtokon”, méretarányosan megtalálhatók mindazok a növényfélék, amelyeket a nagy táblákon természetesen. a gabona, hagyma, s egyéb növények vetése, illetve ültetése a modell-parcellán azokon a napokon történt, mint a nagyüzemi területeken. a kis gazdaságot is rendszeresen művelik csupán azzal a különbséggel, hogy nem gépi, hanem kézi erővel. az eddigi megállapítások szerint a növények mindkét helyen azonos fejlődési stádiumban vannak, s tulajdonképpen a „mini gazdaság”, megtekintéséből következtetni lehet, milyen munkák a legsürgetőbbek a nagyüzemi földeken. /mti/

--

bb 14. tsz üzemszervezés számítógéppel

vid-kz/mné szb -cz

1974. május 14.

a borsod megyei tanács tavaly határozatot hozott a kedvezőtlen termőhelyi adottságu termelőszövetkezetek megkülönböztetett támogatására. gazdálkodásuk fejlesztésének elősegítésére e határozat tájékoztatásaként egy-egy modellüzemet jelölt ki. ilyen modellüzem lett a krasznokvajdai közös gazdaság. 1974-1978 között megvalósuló fejlesztési tervét az agrober borsod megyei kirendeltsége számítógéppel készítette el. az állattenyésztés gyorsított fejlesztését előirányzó terv egyik érdekessége, hogy különösen szoros kapcsolatba hozta a háztájit a nagyüzemmel. így például a hizóalapanyag egy részét a háztájiból vásárolja majd fel a nagyüzemi hirtalda, s a nagyüzem értékesíti majd a háztájiban megtermelt különféle árukat is. a terv megvalósítása révén a termelőszövetkezet tiszta termelése értéke a jelenlegi évi 30 millió forintról 1978-ban 50 millió forintra emelkedik, s ebből 13 millió forint tiszta jövedelem lesz. az utóbbi az elmúlt évben mindössze 2 millió forint volt. a szövetkezet tagjainak jövedelme évi 16 ezer forintról 40 ezer forintra ugrik, s ehhez járul majd körülbelül 9 ezer forint a háztájiból. /mti/

--

7.48/szb

-9-

g30g

bb 15. a középkori falusi élet tárgyi emlékei

Vid szb -cz

1974. május 14.

Ősz józsef somogy megyei szőládi lakos a muzeubaráti kör tagja rendszeresen gyűjti a középkori falusi élet tárgyi emlékeit. a nagycsepely, szőlád, kötcse, rádpusztá, törökkoppány községek határában összegyűjtött egykori földművelő eszközöket, ötvös- és fazekas-munkákat, gyűrűket átadta a kaposvári rippl-rónai muzeumnak. /mti/

-.-

bb 16. új könyvtár, művelődési központ újpesten - ülést tartott a iv. kerületi tanács végrehajtó bizottsága

t gy/tr szb -cz

1974. május 14.

a közművelődés, a munkásművelődés irányításának helyzetéről, feladatairól tárgyalt keddi ülésén a iv. kerületi tanács végrehajtó bizottsága.

a közművelődési intézmények hálózatának gyarapítása nem kis feladatot ró a kerületi tanács szakembereire. ez év első felében meggyerén felépítenek egy gyermek- és felnőtt könyvtárat, s az elkövetkező esztendőben új művelődési központtal gazdagodik újpesten. az utóbbi években dinamikusan fejlődött az ifjúsági klubmozgalom: összesen 24 klubot tartanak nyilván, amelyeket több mint négyezren látogatnak. az országos ifjúságpolitikai és oktatási tanács által nyújtott kulturális kedvezményekből tavaly 400 színház- és hangversenybérletet, ezer színházjegyet kaptak az újpesti ifjúsági klubok.

a közművelődési tevékenység központi kérdése az alapszakképzéssel nem rendelkező újpesti dolgozók oktatásának támogatása. a dolgozók általános iskolája korszerűbb oktatási formák bevezetésével kísérletezik, s ennek köszönhető, hogy a mostani tanévben - az előző évhez viszonyítva - megkétszereződött, több mint félezerre növekedett a felnőtt diákok részvételi aránya. a vizsgáldások figyelemreméltó eredményeket mutattak ki a szabó ervin könyvtár munkájában is: a 28-as számú fiókkönyvtárban tavaly csaknem ezerre növekedett az olvasók száma, közöttük minden eddiginél nagyobb arányban találhatók munkások és ipari tanulók. /folyt.köv./

8.00/szb

-10-

g³⁰g

bb 16. /új könyvtár,... . folyt./-szb

valamennyi közművelődési intézmény a kiscsoportos foglalkozásokat tartja a legeredményesebb művészeti izlésnevelési formának. az olvasók irodalmi igényességének növeléséhez a gyarapodó olvasó körök, klubok adnak teret. a zenei izlésformálásban az énekkarok és a klubok szerű zenei ismeretterjesztés mellett új forma a sikeres nyári térzene. a művelődési otthonok rendszeresen rendeznek képzőművészeti kiállításokat, elemző előadások kíséretével. az izlésformáló munka szorosan kapcsolódik a szocialista brigádok klubok programjaihoz. a tapasztalatok szerint ezek a rendezvények a legigéretesebbek a munkásművelődés szempontjából. az ülésen hangsúlyozták: a továbbiakban fontos feladat: a közművelődéssel foglalkozó párthatározat széleskörű megismertetése, s egységes szemlélet kialakítása a határozatból adódó közművelődési feladatok ellátása érdekében. /mti/

↓ művelődési vállalkozásaihoz, s a több helyen kialakult szocialista brigád-

bb.17. az alkoholista betegek gondozása és gyógykezelése - ülést tartott a viii. kerületi tanács vb

i gy/tm/hi/fé -cz

1974.május 14.

a józsefvárosi alkoholelvonó szakrendelőben hat éve végzik idült alkoholisták gondozását: több mint 900 önként jelentkezett és 558 kényszerkezeltet tartanak nyilván. mint a viii.kerületi tanács végrehajtó bizottsági ülésén elmondták: a városrészben még mindig nagy számban találhatók alkoholisták, akik felkutatásához és kezelésbe vételéhez a társadalmi szervektől nagyobb segítséget várnak.

mivel az idült alkoholisták gyógyítása általában csekély eredménnyel jár, - az alkoholizmus elleni harcnak már a gyermekkorban kell megkezdődnie; a családban, illetve az iskolában. egy tavalyi felmérés viszont nem tartja elég eredményesnek a család ilyen jellegű nevelő hatását. ugyanis a megkérdezett 1117 középiskolás fiatal 75 százaléka úgy nyilatkozott, hogy alkalmanként fogyaszt szeszesítalt. helyeselték az ülésen, hogy az időközben megjelent új iskolai rendtartás megtiltja a szeszes ital árusítását diákrendezvényeken, kirándulásokon, kisz-klubokban.

/folyt.köv./
8.15./fé

- 11 -

10⁰⁰g

bb.17. /az alkoholista betegek...folyt./fé

az alkoholista betegek gyógyításának eredményeiről elmodták, hogy alig 28 százalékban mondható eredményesnek az elvonókúra. nem egyszer gond az is, hogy a kezeléshez szükséges gyógyszer hónapokig a patikák hiánylistáján szerepel. nehezíti a munkát az is, hogy a betegek sorsa csak a kényszerkezeltek körében kísérhető figyelemmel, mivel őket a gondozóintézet rendszeresen ellenőrzi - ellentétben az „önkéntes betegekkel”, akik nem is látogathatók. sőt ők a kezelést tetszésük szerint bármikor felfüggeszthetik.

figyelmet érdemel a kényszerelvonókúrára kötelezettek szigorú „rendtartása”, ha a beteg a kezelést megtagadja, az alkoholelvontó rendőri elővezetést és szabálysértési eljárást kezdeményezhet. az utóbbi tíz évben több mint 370 ilyen szabálysértés fordult elő. büntetésként nemcsak pénzbírságra, hanem elzárásra is ítélik a saját gyógyulását megakadályozó alkoholistákat./mti/

-.-

bb.18. érik a korai cseresznye - a tavalyinál jobb a zöldségel-látás

1 kg/gg/1e/fé hgy 1974.május 14.

kedden, bonifác napjának hajnalán nem szállt a hőmérséklet az országban 0 pont alá, s így pongrác és szervác után a harmadik fagyosság sem okozott idén kárt a mezőgazdaságnak. ezért az elmúlt hetek esőzése nyomán a növényzet számára kedvező helyzet előreláthatóan továbbra is megmarad, hatását érzik a gyümölcsösök is. a korai cseresznye már több helyen piroslik, elsőként előreláthatóan a bács-kiskun megyei kelebia környékén érik be, a sok csapadéktól a megszokottnál is husosabbra fejlődnek a szemek. érik az egres, a debrecen környékén termesztett pöszmétét a hét végén már szedhetik is. földieperrel már gyakran találkozni a piacokon, de ezek fólia alatt nevelkedtek, a szabadföldi epernek még 8-10 nap kell ahhoz, hogy pirosra érjen. most virágozik a málna, s közepes termést várnak belőle a szakemberek. többfelé ugyanis, mint például pács-kiskun megyében, az áprilisi fagyok miatt sok elpusztult. közepesnél jobb termés várható az idén meggyből, cseresznyéből, nyárialmából és körtéből.

/folyt.köv./
8.25./fé

- 12 -

1000g

bb.18./ érik a korai...folyt./fé

az országos eső nyomán átlag 40-60 milliméter csapadék hullott, de a mélyen kiszáradt föld valósággal leszipantotta ezt a mennyiséget, s még körülbelül 100 milliméter csapadékra lenne szükség. ezért az öntözés továbbra is elengedhetetlen.

öntözik az ~~országban~~ az ország több vidékén, többek között alsónémedi határában. a korai fagyok miatt 8-10 napos késéssel jelenhet meg a piacon az aprószemű burgonya, ha marad a meleg idő, két-három hét múlva lehet szedni. a paradicsom zömét már kiültették, főként az alföldi mezőgazdasági üzemek járnak elől ezzel a munkával. a legtöbb helyen már géppel végzik a palánták kiültetését. napos, esős, kedvező időjárás mellett egy hónap múlva már ládába kerülhet a paradicsom. géppel ültetik a paprika többségét is, az esőzáttatta talaj különösen kedvez ennek a növényeknek.

a korai karalábé néhány helyen beérett, a csongrád megyei csanytelek mellett már 50 százalékát le is szedték. csongrád pest és bács-kiskun megyében érik a káposzta, baranya megyében pedig a borsó „ugrott meg”, az eső hatására. salátából nagy tömeggel árasztják el a termelők a piacot, a fólia alatt természetesen kívül ugyanis már beérett a szabadföldi is. az idei tavaszon zöldségfélékből az elmúlt évinél jobb az ellátás, a különféle kedvezmények fokozták a termelő-kedvet, és a mezőgazdasági üzemek háttáji gazdaságok a tavalyinál nagyobb területen neveltek fólia alatt palántákat./mti/

-.-

bb 20. dr. vidosfalvi magda,

mm szb hgy

1974. május 14.

a magyar vöröskereszt főtitkárhelyettese, aki a lengyel vöröskereszt vi. kongresszusán képviselte hazánkat, hazaérkezett varsóból. /mti/

-.-

8.45/szb

-13-

1000g

bb.19. a bkv

mm/fé hgy

1974.május 14.

értesíti az utazóközönséget, hogy a xiv. kerület füredi utat május 15-én forgalomba helyezik, ezt követően a 31-es, a 31/a és 31/b autóbusszjáratok közlekedését 1974.május 19-én üzemkezdettől a következők szerint módosítják:

31-es járat utvonala: Őrsvezér tere végállomás-füredi ut-rákosi ut, tovább változatlan vonalvezetés mellett bekecs utca, majd vissza rákosi utig változatlan, tovább füredi ut-Őrs vezér tere végállomás. megállóhelyek: Őrs vezér tere és körvasut sor között nem áll meg, a további megállóhelyei változatlanok.

31/a járat utvonala: rákospalota temető felé: Őrs vezér tere végállomás -füredi ut - ond vezér utja, szentmihályi ut -füredi ut - tovább változatlan vonalvezetés mellett rákospalota temető, majd vissza füredi utig változatlan, tovább szentmihályi ut - ond vezér utja - füredi ut -Őrs vezér tere végállomás. megállóhelyek: rákospalota temető felé: ond vezér utja 27. szám előtt - szentmihályi ut 12-14 szám előtt és azután füredi ut. tovább azonos a jelenlegi megállóhelyekkel. Őrs vezér tere felé: szentmihályi ut, szentmihályi ut 12-14 szám előtt, ond vezér utja 29. szám előtt.

31/a járat

31/b járat utvonala: Őrs vezér tere végállomás-füredi ut -vezér ut - tovább eredeti utvonal, majd füredi ut-Őrs vezér tere végállomás. megállóhelyek: a lakótelep felé: füredi ut 30. előtt, vezér utca, tihamér utca - tovább azonos a jelenlegi megállóhelyekkel. /mti/ Őrs vezér tere felé: füredi ut/a vezér utca keresztezése előtt, -- füredi ut 32. szám előtt./mti/

bb.21. együttműködési megállapodás női, munkás és fiatal vezetők képzésére

t ni/nm/fé hgy

1974.május 14.

kedden 1979-ig szóló együttműködési megállapodást irt alá dienes béla, az egyesült izzó vezérigazgatója és dr. bérci gyula, az országos vezetőképző központ főigazgatója./folyt. köv./

9.30./fé

- 14 -

10259

bb.21. együttműködési...folyt./fé

a szerződést aláírta a vállalat párttitkára, vadas sándorné és az intézet pártszervezete nevében dr.sz.várnagy marianne. a szerződés értelmében az intézet kidolgozza a vállalat sajátosságainak legjobban megfelelő vezetőképzés és továbbképzés gyakorlatra támaszkodó tematikáját. az izzó a tervek szerint 1974 végén - mintegy 30 fő részvételével - az első csoportban két év alatt női vezetőket képeztet, majd a második csoportban munkásokat és fiatalokat küldenek az iskolára.

dr. bérci gyula elmondta, hogy az eddigi tapasztalatok alapján maximum 30 fős csoportok beiskolázása a legideálisabb. csepelen és másutt folyó vezetőképző tanfolyamok eredményeit jól hasznosíthatják az egyesült izzóban is. különleges feladat a női vezetőképzés. ennek még nincsenek hagyományai, így igen sokoldalú, nehéz, feladatokat old meg a vezetőképző központ, amikor az év végéig kialakítja ennek tematikáját. a néhány éve elkezdett munkásvezető-képzés továbbfejlesztésébe jól illeszkedik az egyesült izzó vezetőképzése, tartalmában - a női vezetőképzéssel és a fiatal vezetők képzésével - az eddiginél többet szeretne megvalósítani./mti/

(k)

-.-

bb.22. előtérben az ellátás javítása - a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsának ülése

t ol/gk/ie/fé hgy

1974.május 14.

az áfész-ek jelenlegi helyzetét, munkafeltételeik alakulását tekintette át, a megyei szövetségek munkamódszereinek továbbfejlesztéséről szóló előterjesztést tárgyalta meg, valamint több fontos irányelvet fogadott el dr. molnár frigyos elnökletével keddi ülésén a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsa. megállapította: az áfészek tevékenysége jól szolgálja az alapvető társadalom-és gazdaságpolitikai célokat, az alapszabályszerű feladatok teljesítését. folyamatosan javul az ellátás színvonala, kulturáltsága, bővül és korszerűsödik a hálózat. a szövetkezetek - hagyományos működési területeik mellett - növekvő arányban és eredménnyel vesznek részt a városi lakosság, a munkásosztály ellátási-szolgáltatási igényeinek kielégítésében is. növekszik aktivitásuk a kistermelő gazdaságok munkájának korszerűsítésében, az értékesítés szervezésében; fejlődik a gazdálkodás hatékonysága, színvonala.

/folyt.köv./ 10.30./fé | megtartott

- 15 -

11059

bb.22. /előtérben...1.folyt./fé

az áfész-ek többsége megfelelő kezdeményezőkésséggel bővíti tevékenységét, s eredményesen halad előre a korszerű üzem- és munkaszervezési, valamint vállalat-szervezési feladatok megoldásában. ugyanakkor a növekvő differenciálódás jelei mutatkoznak: míg az áfész-ek többsége dinamikusán fejlődik, nem jelentéktelen hányaduk számára a tagság alapvető igényeinek kielégítése és a legszükségesebb fejlesztési tennivalók megoldása is nehézséget okoz. ennek - néhány belső szervezési és gazdálkodási hiányosság mellett - olyan objektív okai vannak, mint például a működési körzet, a gazdasági környezet eltérő ütemű fejlődése.

az országos tanács az adott helyzetet mindenekelőtt a következő öt éves terv várható követelményei alapján vizsgálta, majd javasolta az áfész-eknek: szervezettebben kísérik figyelemmel az életmód változásait, az igények alakulását, és erre alapozva fejlesszék tevékenységüket. az ülésen rámutattak: az áfész-ek fejlődésének mindinkább alapvető tényezője, hogy terveik jól kapcsolódjanak a terület-és településfejlesztési célokhoz. mindenütt javítsák az élelmiszerek és a napi közszükségleti cikkek választékát, ugyanakkor a fejlődő nagyközségekben és városiasodó településeken fokozottabb gondot fordítsák az iparcikk-kinálatot, az élelmiszerfeldolgozó és az egyéb ipari-szolgáltató jellegű tevékenységet.

az országos tanács a szövetkezetpolitikai elvekkel összeegyeztethetőnek tartja egyes áfész-ek egyesülését, működési körzetük kijelölésének esetleges módosítását ott, ahol erre megvannak a feltételek és ahol egyéb eszközök nem biztosítják a fejlődés lehetőségét. a tanács irányelveiben hangsúlyozza: nem javasol egyesülési kampányt. egyesülés alaposan indokolt esetben csak a szövetkezeti tagság demokratikus egyetértésével, a jogszabályok betartásával, gondos egyeztető munka után hajtható végre, mert egyébként az ilyen lépések ésszerűtlen és szükségtelen centralizációt okozhatnak.

a megyei szövetségek /meszöv-ök/ tevékenységének, munkamódszereinek továbbfejlesztésére kiadott irányelvek megtárgyalása során az országos tanács megállapította: a falvakban és városokban egyaránt hozzájárultak a fogyasztási szövetkezeti mozgalom erőteljes fellendüléséhez. részük van abban, hogy az áfész-ek mind magasabb színvonalon végzik munkájukat, ország-szerte jól működő munkásszövetkezetek, illetve munkásszekciók vannak; nagy eredményeket értek el a takarékos szövetkezetek, és a magán-erős, telepszerű, többszintes lakásépítés egyik fő formájává fejlődött a lakásépítőszövetkezés./folyt.köv./

10.35./fé

- 16 -

11¹⁰g

bb.22. előtérben ....2.folyt /p

a társadalmi, a gazdasági élet általános fejlődése, a technika terjedése következtében azonban a szövetkezetek újabb igényeket támasztanak a megyei szövetségekkel szemben. ennek megfelelően célszerű továbbfejleszteni a meszöv-ök munkamódszereit, szervezetét. fontos politikai kötelességüként jelölte meg az országos tanács az össztársadalmi, a csoport- és egyéni érdek még harmonikusabb összehangolását, a tagság összességén belül a szövetkezeti mozgalomban a munkások, - a városokban elsősorban a nagyipari dolgozók, falun pedig az egyre növekvő számu munkásréteg - élet- és munkakörülményeinek javítását. törekedniök kell arra, hogy a társadalmi átrétegződésnek megfelelően a munkások növekvő arányban vállaljanak a szövetkezetek tagjaivá, s vegyenek részt választott vezető testületeik munkájában. az áfész-ek munkája nagymértékben kapcsolódik a nőknek a háztartásban és családban betöltött szerepéhez, a fiatalok megnyerésének pedig a mozgalom folytonossága, az új igények megismerése szempontjából van nagy jelentősége. mindez meg kívánja, hogy a szövetkezetek szorosabbra fűzzék kapcsolataikat a különféle társadalmi szervezetekkel, tömegmozgalmakkal. az ülésen rámutattak: az igények kielégítése érdekében tovább kell szorgalmazni a különféle típusú szövetkezetek társadalmi, gazdasági együttműködését, összefogását.

felhívták a meszöv-ök figyelmét: ösztönözzék és támogassák a szövetkezeteket abban, hogy a xi. pártkongresszus, valamint a felszabadulás 30. évfordulója tiszteletére széles körben kibontakozó munkaversenyből a fogyasztási szövetkezeti mozgalom is méltó módon vegye ki részét. az országos tanács egyébként e fontos kérdésben külön felhívást intézett az áfész-ekhez.

az országos tanács továbbá felkérte a megyei szövetségeket; nyújtsanak hathatós segítséget az áfész-ek éves és középtávú terveinek, üzletpolitikájának megalapozásához, a korszerű vezetési, irányítási, üzemszervezési módszerek bevezetéséhez, a tulajdonosi és az operatív belső ellenőrzés fejlesztéséhez.

1974-ben lejár a megyei szövetségek testületi szerveinek megbízatása, azokat az év folyamán újjá kell választani. az országos tanács javasolta, hogy a tisztújító megyei küldöttgyűléseket novemberben - decemberben tartsák meg, s a jelölőbizottságok fordítsanak nagy gondot az egyes társadalmi rétegeknek szerepükkel arányos képviselőre.

/folyt köv ./
10.25/p

-17-

11¹⁵g

bb.22. előtérben ....3.folyt /p

felkérte a mesző-ök elnökségeit, hogy az irányelvek alapján elemezzék eddigi tevékenységüket, dolgozzanak ki megfelelő javaslatokat munkájuk továbbfejlesztésére. új programjukat az országos tanács irányelveivel együtt terjesszék a tisztújító küldöttgyűlések elé.

Végezetül az országos tanács széles körű vita után jóváhagyta az irányelveket és egyéb előterjesztéseket, majd elfogadta második félévi munkatervét./mti/

--

bb 23. a kiosk budapesti választmányának ülése

t ol/tm/ny hgy

1974. május 14.

a kisiparosság tevékenységéről, munkafeltételeik, életkörülményeik alakulásáról tárgyalt kedden a kiosk budapesti választmánya. dr. juhász zoltánné titkár előterjesztésében megalapította, hogy március 31-én a fővárosban 16.971 kisiparos dolgozott, 418-al ismét kevesebben, mint fél évvel ezelőtt. sajnálatos, hogy közülük 122-en a külső kerületekben működtek. az összlétszámból 1649-en munkaviszony, 1759-en nyugdíj mellett, nem főfoglalkozásként folytatják iparukat. fél év alatt 780 iparendélyt adtak ki, és 1155-en szüntették meg iparukat, 50 százalékban ugynevezett objektív okok - nyugdíjazás, elhalálozás miatt, ami a kisiparosok magas korátlagával függ össze. fél év alatt a tanácsok 172 műhelyt adtak ki mestereknek; a nagyütemű szanálás miatt ennél többre nem futotta. az igények növekedése miatt a különböző ügyeket fejlesztik. a kevés telefonnal rendelkező kisiparost be kívánják kapcsolni a 310-109-es telefonon jelentkező kiosk központi ügyeletbe, és a xvi. és a xxi. kerületben újabb közös felvevőhelyek létesítését tervezik. a rákospalotai új lakótelepen már két felvevőhely működik, ahol 10-15 kezdő kisiparos felváltva tart ügyeletet. emellett valamennyi kiosk-szervezetnél elkészítik azokat a névsorokat, amelyek alapján az érdeklődőknek megfelelő kisiparost tudnak ajánlani.

az ülésen ismertették a fővárosi tanács vb ipari főosztálya és a kiosk budapesti titkársága között létrejött együttműködési megállapodást is, amely tartalmazza a lakosság szolgáltatási igényeinek jobb kielégítését célzó tennivalókat; a kisiparosok tevékenységének hatékonyabb ellenőrzését, a társadalmi és egyéni érdekek összhangjának biztosítását, és az információs tevékenység javítását szolgáló feladatokat. a törvények és rendeletek betartásának áttekintése, a nyugdíjba vonultak segítségének, a szakmai utánpótlás helyzetének megtárgyalása után a kiosk budapesti választmánya csatlakozott az országos választmány értekezletén elhangzott kongresszusi versenyfelhíváshoz, amelynek célja a lakossági szolgáltatás fejlesztése, a kisiparosok szakmai, politikai képzettségének növelése, műveltségük fokozása, és a reklamációk csökkentése. felkérték budapest kisiparosait, hogy becsületos, jó munkával, példamutató magatartással vegyenek részt a párt xi. kongresszusa, és az ország felszabadulásának 30. évfordulója tiszteletére indított versenyben./mti/

--

10.4p/ny

-18-

bb 24. koszoruzás nógrádi sándor sirjánál

t vt/gk/ny hgy

1974. május 14.

születésének 80. évfordulója alkalmából kedden délelőtt a mező imre uti temető munkásmozgalmi panteonjának sirkertjében ünnepélyes külsőségek között megkoszorúzták nógrádi sándor vezérezredesnek, a magyar és a nemzetközi munkásmozgalmat kiemelkedő személyiségének, a róla elnevezett partizáncsoport egykori parancsnokának sirját.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és központi ellenőrző bizottsága nevében brutyó jános, a keb elnöke és erdei lászlóné, a központi bizottság tagja helyezett el koszorút. a honvédelmi minisztérium képviselőjében csémi károly altábornagy, honvédelmi minisztériumi államtitkár, kárpáti ferenc vezérőrnagy, a magyar néphadsereg politikai főcsoportfőnöke, honvédelmi miniszterhelyettes és tarcsai tibor vezérőrnagy, az mszmp néphadseregi bizottságának első titkára, a partizán szövetség részéről uszta gyula főtitkár és markó imre titkár koszorúzott.

ugyancsak elhelyezték a kegyelet virágait nógrádi sándor hozzátartozói, valamint a nevét viselő vi. kerületi uttorócsapat küldöttei./mti/

--

bb 25. közlekedési balesetek

tm/ny hgy

1974. május 14.

debrecenben juhos julianna 81 éves nyugdíjas, helyi lakos figyelmetlenül féktávolságon belül egy villamos elé lépett, amely halálra gázolta.

verőce határában virágh józsef 26 éves esztergályos, váci lakos személygépkocsiját ittás állapotban, nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette, és egy utmenti fának ütközött. a baleset következtében a személygépkocsi utasa, szabó melinda 20 éves betanított munkás, váci lakos olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. még két utas könnyebben sérült meg. virágh józsef ellen őrizetbe vétel mellett indult eljárás.

/folyt.köv/
11.35/ny

-19-

1150g

bb 25./ közlekedési ....folyt/ny

budakeszin józsa lajos 34 éves szakoktató, budapesti lakos személygépkocsival, amelyet figyelmetlenül vezetett, elütötte trini sándor 77 éves fuvaros, budakeszi lakost, aki nem győződött meg az áthaladás veszélytelenségéről. a gyalogos a helyszínen meghalt. józsa lajos ellen eljárás indult.

a iii. ker. szentendrei ut - ürömi ut és mátyás király utca kereszteződésében gallai gyuláné 59 éves nyugdíjas, budapesti lakos figyelmetlenül haladt át az uttesten, és egy tehergépkocsi halálra gázolta.

a jobbkez felől érkező tehergépkocsinak nem biztosított áthaladási elsőbbséget a xviii.ker. ady endre ut és törvény utca kereszteződésében soproni józsef 16 éves ipari tanuló, budapesti lakos, és motorkerékpárjával a tehergépkocsinak ütközött. a baleset következtében soproni józsef súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők kórházba szállították.

szatmári andrásné 30 éves tisztviselő, budapesti lakos a vii.ker. dembinszky utca és bethlen gábor utca kereszteződésében személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget, és összeütközött egy 74-es jelzésű autóbusszal. a baleset következtében szatmári andrásné súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők kórházba szállították.

a xx. ker. rézöntő utca és geyer flórián utca torkolatában szabó tibor 19 éves szállítómunkás, budapesti lakos motorkerékpárját a megengedettnél nagyobb sebességgel vezette, s az a kanyarban felborult. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

a viii. ker. népszínház utca 8-10.számú ház előtt álló jármű előtt figyelmetlenül lépett az uttestre ujj géza 28 éves fűtő, budapesti lakos és egy személygépkocsi elütötte. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

a xiv. ker. örs vezér téren a hév végállomás épülete előtt egy mozgó hév-szerelvényről lépett le koródi miklós 21 éves lakatos, budapesti lakos, és súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők kórházba szállították.

a krisztina krt.és attila utca kereszteződésében egy szabálytalanul átszaladó gyermek hirtelen fékezésre kényszerített egy 12-es jelzésű autóbust, s emiatt az autóbuszon utazó harigittai lajosné 68 éves nyugdíjas, budapesti lakos elsetett, és súlyos nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők kórházba szállították./mti/

11.40/ny

-.-
-20-

11⁵⁵g

bb.26. stájer tartományi küldöttség vas megyében

ivd/fé -cz 1974.május 14.

két/napos látogatást tett - hétfőn, kedden - vas megyében a stájer tartomány négy tagu küldöttsége. az osztrák vendégek - dr. josef gaisbacher, a tartományi idegenforgalmi hivatal igazgatója, dr.walter karnitschnig, a tartományi idegenforgalmi szövetség kelet-stájer tagozatának alelnöke, josef thewan-ger, mautern polgármestere és detlef harlich, a grazi südőtagespost című napilap szerkesztője - szombathelyen dr.kelemen ferencsel, a megyei tanács elnökhelyettesével folytatott eszmecsere a vasi-stájer idegenforgalmi kapcsolatok alakulásáról.

a vendégek, akik az év elején a stájer tartományban járt vasi küldöttség látogatását vizsgozták, megismerkedtek a megyeszékhely, továbbá kőszeg, ják, bük és szentgotthárd nevezetességeivel./mti/

-.-

bb.27. gomba-konzerv készül nyiregyházán

vid/fé -cz 1974.május 14.

rövidesen új termékekkel jelentkezik a hazai piacon a nyiregyházi konzervgyár: gombából készít konzerveket. a gyár már korábban szerződést kötött három szabolcs megyei termelőszövetkezettel laska gomba termesztésére, illetve szállítására. közben elkészítették a gomba konzervek mintáit, amelyeknek minősítése is megtörtént. a gyár gombából különböző anyagok - tejfel, szalonna, zöldségfélék, paradicsom, stb - hozzáadásával ötféle terméket gyárt. feldolgozzák a gombát kertész módra, készül belőle krém, mártás, leves, saláta. ezek közül bakonyi gomba néven a tejfeles gomba gyártását már meg is kezdték. e termék összetevőjének főbb anyaga: laska-gomba, tejfel, füstölt szalonna, hagyma. ötnyolcados üvegekben hozzák majd forgatni a bakonyi gomba melegítés után található. mintegy félvagonnal van belőle raktáron.amint a megfelelő címkék elkészülnek hozzá, megkezdik árusítását./mti/

-.-

bb.28. véradó ünnepség a szombathelyi cipőgyárban

vid/fé -cz 1974.május 14.

a vöröskeresztes világnap tiszteletére véradó ünnepséget rendeztek kedden a szombathelyi cipőgyárban. az ünnepségen méltatták az életmentő véradás jelentőségét, azt az áldozatkésziséget, mellyel a gyár dolgozói már évek óta példamutatóan vesznek részt a térítésmentes véradásban. a gyárnak jelenleg hétszáz rendszeres véradója van, s a megyében az egyetlen olyan kollektiva, amely januártól, decemberig kivétel nélkül minden héten egy napon folyamatosan ad vért rászoruló embertársainak.
/folvt.köv./

- 21 -

bb.28. / véradó...folyt./fé

az ünnepségen kitüntették és megjutalmazták a legjobb véradókat, s most első ízben törzsgárdajelvényeket nyújtottak át azoknak, akik 10-15-25 éve vesznek részt a vöröskeresztes munkában./mti/

--

bb.29. üzemel az első konyha és étterem - a legkorszerűbb megoldások - magas színvonalu szociális és kulturális ellátás a paksi atomerőmű építői részére

vid/fé -cz 1974.május 14.

pakson, a leendő atomerőmű területén, kedden - másfél hónappal a határidő előtt - üzembelyezték az építők ellátására létesített első éttermet és konyhát, ahol naponta 700-800 ember számára főznek. égető gond ugyanis a munkások megfelelő étkeztetése, amihez pakson a legszerényebb feltételek is hiányoznak. a kivitelező 26-os állami építőipari vállalat példamutató gyorsasággal és jó minőségű munkát végzett. egy régi, elhanyagolt barakból három hónap alatt kulturált, jól felszerelt, központi fűtéssel ellátott étkeztetőhelyet alakított ki egy ma még ligetes térség közepén. üzemeltetője a mecsekvidéki vendéglátó vállalat, amelyet a beruházó versenytárgyalás alapján tizenkét jelentkező közül választott ki. a bizalom a kínált kedvező feltételekre és arra épült, hogy a mecsekvidéki v.v. négy megyében csaknem hatvanezer dolgozó üzemi étkeztetését végzi. ezentúl tehát helyben készített, friss ebédet ehetnek a munkások, a kínálat mindig két-féle étel. napközben pedig mozgóárus járja a több kilométer átmérőjű telepet, hűsítőital, buktával, palacsintával, pogácsával, trafik áruval látja el a dolgozókat.

a most átadott konyha és étterem nagyjelentőségű, ám ideiglenes jellegű, csak a pillanatnyi gondokon enyhít, hisz a munkások száma nap mint nap növekszik, a jelenlegi ezer fős gárda az év végére kétszerese lesz, a további évek során pedig, amikor tetőzik az építésszerelés, a négyezret is jóval meghaladja. vagyis többen lesznek, mint eddig bármely magyarországi beruházásnál.

a paksi atomerőmű megvalósításában résztvevő dolgozók szociális és kulturális ellátása gondosan kidolgozott irányelvek szerint, a legkorszerűbb megoldásokkal, végleges létesítményekkel valósul meg. ezt az építkezés hosszú, évtizedre tervezett átfutási ideje indokolja. a létszám-alakulásához mérten, szinten menetrendszerűen következnek újabb és újabb létesítmények.

az új lakótelepen készül a 3000 adagos konyha és étterem, amit ez év végére fejeznek be. egyidejűleg dolgoznak az üzemi területen egy 3500 adagos konyha-étterem építésén. ezt a leninvárosihoz hasonló kapacitású étkeztetési kombinátot a jövő év júliusában adják át rendeltetésének.

/folyt.köv./
12.10./fé

- 22 -

1970

bb.29. /üzemel az első konyha...folyt./fé

pakson eltérnek a szokásos szállás-elrendezéstől. nem lesznek barakok. a község déli részén, a duna szintjénél ötven méterrel magasabb lapos dombon, sorra magasodnak a jövődő atomváros ötszintes, házgyári elemekből szerelt házai. amíg a nagy mű el nem készül, ezekben laknak az építők és szerelők. a költözést itt is rövidesen, június végén kezdik. ezt követően pedig december végéig havonta /egy-egy/ épületet adnak át, átlag 200-240 férőhellyel. 1974-ben összesen 200 lakás népesül be. ezt a programot a következő években is megismétlik.

a szállások kialakítása olyan lesz, hogy az itt élő emberek otthonosan érezzék magukat, míg távol vannak családjuktól. a munkásszállás-lakásokban minden dolgozó részére a lakószobában lévő szekrényen kívül egy-egy „fekete”, öltöző-szekrényt is biztosítanak a gardrób szekrény megfelelő átalakításával a munkaruháknak. a mosható falfesték könnyen kezelhető, lakócsere esetén a szekrényt tisztán lehet átvenni. minden egyes lakáshoz tartozik zuhanyozó, mosdó. a konyhát is a célnak megfelelően használhatják, aki akar, főzhet. már azt is leszögezték: a szállásépületeket három évenként felújítják, hogy kellemes, szép környezetet biztosítsanak.

a terv szerint a lakótelep és a munkaterület között egész napos át, rendszeres autóbusz-közlekedés mentesíti a dolgozókat a gyaloglástól.

a leendő „atomváros”, központját egy közintézmény tömb alkotja, amely jóideid elsősorban az építők-szerelők hadának ellátását, kényelmét biztosítja. 1975 elejére tervezik az üzletház és a szolgáltatóház nyitását. ebben lesz abc áruház, zöldség-gyümölcs árusítás, cipőjavítás, fodrász, postafiók. a munkások orvosi ellátására rendelők épül, 26 ágyas fektetővel. olyan dolgozókat utalnak ide, akik kórházi ellátásra nem szorulnak, de felgyógyulásukig haza sem utaznak. itt megfelelő ellátásban részesülnek. az erőmű felépítése után itt is körzeti orvosi rendelők lesz, a rendeltetés változtatást a két-szintes megoldás kedvezően biztosítja. ez az egészségügyi egység a terv szerint 1975 végére készül el.

rajzasztalon van és idén elkészül a művelődési központ terve, jövőre pedig indul az építése is. az emeletes épület belső elrendezésében egy színházi előadásra is alkalmas, 450 személyes moziterem köré csoportosul az elkülönítetten működő könyvtár és olvasóterem, a hozzátartozó mellékhelyiségek és közlekedő területek. az emeleten helyezik el a klubokat, szakköri szobákat. a nagyterem alkalmas arra, hogy az előtér hozzákapcsolásával népes munkásgyűléseket is tarthassanak majd itt.

a beruházó és a kivitelezők első nagy erőpróbáját jelenti, hogy pakson az atomerőmű építőinek szociális-kulturális ellátása a koncepciónak megfelelően alakuljon. ehhez a keddi üzembhelyezés az első, biztató kezdet./mti/

--

12.15./fé

- 23 -

25 -

bb 30. ifju szakmunkások klubja csokonyavisontán

vid/ny hgy

1974. május 14.

a somogy megyei csokonyavisonta termelőszövetkezeti gépjavitó társulás dolgozóinak 70 százaléka 30 éven aluli fiatal. éppen ezért a társulás gazdasági, politikai és társadalmi vezetése nagy gondot fordít a fiatalok szakmai és kulturális igényeinek kielégítésére. létrehozták az ifju szakmunkások klubját, ahol a szórakozás mellett szakmai továbbképzésre is lehetőség nyílik. társasjátékok, rádió, lemezjátszó, televízió áll a fiatalok rendelkezésére. a klubban a fiatalok rendszeresen szakmai, politikai és kulturális előadásokat hallgatnak. lehetőséget adtak a klub látogatására nem a gépjavitónál dolgozó falusi termelőszövetkezeti és más fiataloknak is./mti/

-.-

bb 31. a borsodi vázás panelrendszerrel határidő előtt készült el a miskolci összekötő városrész új óvodája

vid/ny -cz

1974. május 14.

a házgyári termékek felhasználásának bővítésére a borsod megyei állami építőipari vállalat és az észak-magyarországi tervező vállalat szakemberei olyan eljárást dolgoztak ki, hogy a panelokból korszerű iskolákat, óvodákat és bölcsődéket is gazdaságosan kialakíthassanak. az ugynevezett borsodi vázpanelrendszerrel az első 200 férőhelyes óvodát miskolcon az összekötő városrészben építették fel. az új eljárás lényege röviden: előregyártott elemekből először az épületvázát szerelik össze és erre a vázra helyezik el a falpanelokat. így egy-egy létesítményt az eddiginél jóval kevesebb élő munkával és gyorsabban merklín játékhöz hasonlóan - szerelhetnek össze. az új módszerrel az összekötő városrészi óvodát az eredeti határidő előtt három és fél hónappal kebben adták át. a vázspaneles eljárással az idén még további iskolák, bölcsődék és óvodák épülnek miskolc avasi városrészében, diósgyőrött és a bulgár-erdélyi lakótelepen./mti/

-.-

bb 32. vaszary nap tatán

vid/ny -cz

1974. május 14.

vaszary napot rendezett kedden tatán a megyei művelődési központban a híres festő nevét viselő helybeli általános iskola. a már hagyományos megemlékezésen változatos műsorral szórakoztatták a diákok a meghívottakat./mti/

-.-

12.00/ny

-24

12³⁰g

bb 33. a szegedi ruhagyár és a szentesi tanács ,, közös óvodájának,, avatása

vid/ny -cz

1974. május 14.

a szegedi ruhagyár néhány évvel ezelőtt több mint 600 - főként nődolgozót foglalkoztató- konfekcióüzemet létesített szentesen, elősegítve az alföldi város iparosodását. az üzem dolgozóinak gyermeknevelési gondján könnyítenek - s egyben újabb, gyermekes munkások felvételét is lehetővé teszik - hogy a tanács segítségével 100 személyes korszerű óvodát létesítettek. meglévő épületet bocsátottak a szegedi ruhagyár rendelkezésére, amelynek korszerűsítésére, bővítésére, átalakítására mintegy 2 millió forintot költött a vállalat. a modern berendezést például a gyermekek fotel-szerű kis ülőkéit - egyedi tervezés alapján készítették el. a korszerű pedagógiai követelményeknek megfelelően kialakított játszóudvar felszerelését a ruhagyár és más üzemek dolgozói jórészt társadalmi munkában készítették, illetve szerelték fel./mti/

-.-

bb 34. a nagy beruházás megvalósítása során vezetékes ivóvízhálózatot kapott tiszaszederkény

vid/ny hgy

1974. május 14.

a leninvárosához tartozó és óvárosnak nevezett tiszaszederkény község utolsó utcájában is megkezdték a vezetékes ivóvízhálózat szerelését. a régi település vízművesítését a közelben felépülő nagy beruházás: a kétezer megawattos olajtüzeléses tiszai erőmű tette szükségessé. ugyanis az új erőmű vízkiviteli művének 40 méter hosszú és 20 méter széles vasbetonból készült szivattyu házát, a tiszra átlagos vízszintjénél 11 méterrel mélyebben, egy hatalmas gödörben építették fel. a gödör köré 40 - egyenként 70 méter mélységű kutat furáltak, - hogy a feltörő nagymennyiségű talajvizet elvezessék és száraz munkahelyet teremtsenek a betonozóknak. az építési munkák alatt a kutakat 300 napig üzemeltették és volt olyan hónap, hogy azokból 3.5 millió köbméter vizet szivattyúztak ki. ilyen jelentős mennyiségű talajvizet elszívása rövid idő után éreztette hatását a közeli tiszaszederkényben ahol a kutak kiapadtak és a település ivóvíz nélkül maradt.

így került sor arra, hogy a kutakból megszökött ivóvíz pótlására a faluba korszerű vezetékes ivóvízhálózatot építsenek. az első szakaszban az erőmű beruházási vállalat egy millió forintos költség felhasználásával két és fél kilométer hosszú körvezeték épített ki, amely 1973 decemberében kezdte meg a vízszolgáltatást. ennek bővítésére - a beruházók által nyújtott hitelből az idén került sor. mintegy 4 kilométer hosszú csővezeték lefektetésével a község minden utcájába kiépítik a vezetékes hálózatot és a nyomóskutakat úgy helyezik el, hogy a lakosság vízvételi lehetősége 150 méteren belül maradjon. az új vezeték május 31-ig átadják.

/folyt köv ./
12.10/p

101500

-25-

bb.34. a nagy ....folyt /p

a vízművesítés érdekessége: az erőmű vízkiviteli művének 20 méter magas szivattyúháza építésetileg elkészült és jelenleg a föld visszatöltését végzik a gödörbe. így a talajvizet elszívó kutak üzemeltetését április 1-től május elejéig fokozatosan megszüntették. ez már tiszaszederkényben is érződik, ahol az elmúlt év nyarán elapadt kutakban sok helyen újra megjelent a víz./mti/

-. -

bb.35. győzzön a jobbik

vid/p -cz

1974. május 14.

az idén kilencedszer rendezik meg a szőlőtermesztő szakma kiváló tanulója országos versenyt. a házigazda ezúttal a soproni lippei jános mezőgazdasági szakmunkásképző intézet. az ország többi hat testvérintézetéből a háziversenyek 12 legjobbjára vesz részt a gyakorlati, az írásbeli és a szóbeli versenyen. a kedden kezdődött verseny résztvevői gépi talajművelésben, szőlőszaporításban, borszeszfokozásban és must cukor fokozásban bizonyította tudását. az írásbeli versenyen a szőlőtermesztés technika szervezéséről készítenek dolgozatot. a verseny szerdán reggel szóbeli vizsgával folytatódik. az első helyezett jutalma kétéhetes külföldi üdülés./mti/

-. -

bb.36. nagyszabású folyamszabályozási munkák a duna szigetközi szakaszán -csehszlovák-magyar vízügyi tárgyalások győrről

vid/p -cz

1974. május 14.

a rajna-majna-duna csatorna kiépítésével párhuzamosan a magyar duna-szakaszon is meggyorsultak a folyamszabályozási munkák. a vaskapui szakasz rendezése után a gázlókak, kanyarokkal megtüzdelt szigetközi duna-szakasz okozza a legtöbb gondot a hajózásnak. alacsony vízállás esetén a hajók nem tudnak teljes terheléssel közlekedni. gyakoriak a hajózóút szűkületek is, az olyan szakaszok ahol nem tudják a hajók egymást kerülni.

a szigetközi duna-szakaszon már évek óta dolgoznak a magyar és a csehszlovák vízügyi szervek egy nagyszabású folyamszabályozási program végrehajtásán. a munkálatokra magyar részről több mint 200 millió forintot, szlovák részről pedig csaknem 200 millió koronát fordítanak.

/folyt köv ./
12.20/p

-26-

101300

bb.36. nagyszabású....folyt /p

a duna folyása, ahogy a folyó belép a dévényi kapun lelassul és a fentről érkező hordalék lerakódik. évente mintegy 1 millió tonna kavicsot kell kikotorni, hogy egyensúlyban maradjon a meder. a most folyó szabályozás célja, mesterséges partfal és különböző vízbeépített műtárgyak segítségével gyorsabb mozgásra készítsék a folyót, hogy a hordalék ne szigetköz-nél, hanem a gönyű alatti szakaszon rakódjon le, ahol bőven van hely számára a mederben.

nemrégiben fejeződött be a magyar oldalon 92 millió forintos költséggel a tejfaluszigeti ágrendszer rendezése. a szigetközi szakaszon lévő öt ágrendszer rendezése 1978-ban fejeződik be. a munkákat teljesen gépesítették. a rendezett partszakaszoknál kiirtják az ártéri erdőket is mintegy 100 méter szélességben. az ugynevezett mesterséges partfal 1978-ig 34 kilométer hosszúságban rajka és ásványráró között épül ki. ezt a partfalat még egy 15 méter magas és 30 méter széles kavicsgát is megtámasztja. így több víz marad a főmederben és közepes, valamint alacsony vízállásnál is zavartalanabb lesz a hajózás.

kedden győrről az északdunántúli vízügyi igazgatóságban csehszlovák-magyar vízügyi tárgyalások kezdődtek. a négy napig tartó tanácskozáson részletesen megvitatják a mintegy 200 kilométer hosszú közös duna-szakasz szabályozási munkáit. a már ismertetett nagy terv 1974 évre esedékes munkáinak ütemét is megbeszélik és döntenek a jövő évi programról./mti/

-. -

bb 37. új automatikus gumikeverő üzem a kábel művekben

t ni/tr/ny ie -cz

1974. május 14.

kedden dr. heiczman jános kohó-és gépipari miniszterhelyettes átadta a magyar kábel művek új automatikus gumikeverő-üzemét. az új gyárrészleg teljesítménye többszöröse a réginek, a gyártott gumi minősége is jobb, az automatizált technológia pedig megszünetette az egészségre ártalmas nehéz fizikai munkát.

a gumielőkészítő üzem 1971-ben kezdték építeni. az ötszintes épületet a kohó-és gépipari minisztérium tervező irodája tervezte, az építést a vállalat saját erőből oldotta meg. a technológiát nagy tapasztalatokkal rendelkező csehszlovák szakemberek tervezték, a gépek nagyrésze is csehszlovák, amelyeket jól egészít ki néhány magyar gép és az nszk-ból vásárolt zsák-bontó és szűrőberendezés. a szintén nyugatnémet hűtőrendszer technológiai megoldása tárolhatóvá alakítja a gumit, így nem kell azonnal feldolgozni.

/folyt.köv./
12.50/ny

-27-

1335 g

bb 37. / uj automatikus ...folyt/ny

az új gumielőkészítőben fele annyi ember munkája szükséges, mint a régiben, ugyanakkor teljesítménye egy műszak alatt kétszerese a régi üzemének. a nehéz fizikai munka és a porártalom megszűnt, a keverést lyukkártyavezérlésű gépek végzik. a termelékenység nagyarányú emelkedése mellett a minőség is olyan mértékben javul, hogy nemcsak a gumikábel-import válik feleslegessé, de a magyar gumikábel exportálására is lehetőség nyílik.

a 120 millió forintos beruházással létesített gumikeverő üzem kapacitásának teljes kihasználására a magyar kábel művek az ötödik ötéves tervben új kábelgyártó gépeket állít munkába./mti/

-.-

bb 38. új műtrágya: a mikramid, a műkomposzt és a kalurea - sajtótájékoztatót tartott a péti nitrogén művek

t bé/pá szb -cz

1974. május 14.

évről évre nő a péti nitrogénművek termékpaletta. a nagyszabású beruházási munkálatok mellett jelentős anyagi és kutatási ráfordítással keresik a korszerű mezőgazdaságnak legmegfelelőbb talajtáplálékokat - mondotta kincses Lajos, a péti nitrogénművek műszaki igazgatóhelyettese kedden a royalban tartott sajtótájékoztatón. kísérleti üzemben már megkezdték a mikramid gyártását, amely a kálium, nitrogén és foszfor hatóanyagok mellett tartalmazza a legfontosabb mikroelemeket is. ezek a kis mennyiségben szükséges elemek, köztük a vas, a mangán, réz, cink, molibdén és bór a nagyadagu műtrágyázás elterjedésével jelentkező úgynevezett hiánybetegségeket gyógyítja. alkalmazásukban a termés hozam-növelés újabb lehetőségei rejlenek. a keszthelyi agrártudományi egyetem már kipróbálta az új talajtáplálékot, amely gyümölcsösökben, szőlőkben 5-30 százalékkal, a zöldségféléknél 5-20 százalékkal növelte a termés hozamot.

a mezőgazdasági kutatók kísérleti telepeken most vizsgáztatták a klórmentes hármasműtrágyát. ennek az újdonságnak óriási előnye, hogy az érzékenyebb növénykultúráknál is nagy koncentrációban alkalmazható. a nagyüzemi kertészetek igen ígéretes, új talajtápláléka lesz a műkomposzt, amely a nitrogén, foszfor és kálium hatóanyagok mellett huminsókat is tartalmaz. a nitrogénművektávlati elképzelése között szerepel a 40 százalékos hatóanyagtartalmu kalurea műtrágya előállítás, ez egyesíti magában a karbamid nagy koncentrációjának és a mészsálatrom gyors hatásának előnyeit.

/folyt.köv./

12.56/szb

-28-

13⁵⁰g

bb 38. /uj műtrágya:... 1. folyt./-szb

befejezéshez közeledik a 9 és félmilliárd forintos költséggel épülő új műtrágyagyár, amely nemcsak hazánkban, hanem közép-európában is az egyik legnagyobb, legkorszerűbb üzem lesz.

a beruházás, a folyamatos termelés és a termékfejlesztés összhangjának megteremtésében igen jelentős szerepet vállaltak a szocialista brigádok. a százhusz szocialista brigádnak is része van abban, hogy a nagyjavítások idején szokásos egy hónapos leállás helyett folyamatos termelés közben gondoskodnak a karbantartásról. a százhusz szocialista brigád a kongresszus tiszteletére 60 ezer tonna műtrágya terven felüli előállítására vállalkozott. /mti/

-.-

bb 41. virágba borultak a „rákóczi hársak”,

vid szb -cz

1974. május 14.

borsod megye zempléni részén különösen sárospatak, regéc, mogyoróska vidékén egyik legelterjedtebb díszfa a hárs. különösen azon a vidéken ismert, amely hajdan a rákócziak birtoka volt - ezért nevezi a nép a többszáz éves példányokat „rákóczi hársaknak”, sárospatakon, sátoraljaujhelyen, a regéci várhoz vezető út mentén most virágba borultak a hársak. az ősi iskolaváros, sárospatak főutcáját többszáz hársfa szegélyezi és most a virágzás idején valóságos illatfelhőben uszlik a város.

a hársfa szeretetét mutatja, hogy az utóbbi években telki-bányán, göncön és máshol az ujonnan épült házak alkotta utcákat is hársfával ültették be. virágját most is gyűjtik, s azt télen teának készítik el. a népi gyógyászat hagyománya szerint igen hatásos a „melly-fájás”, és a nátha ellen. /mti/

-.-

13.04/szb

-29-

13⁵⁵g

bb 39. időjárásjelentés

ny -cz

1974. május 14.

a meteorológiai intézet jelenti május 14-én, kedden 13 óra-
kor:

a nappali felmelegedés gyengül

a skandináv félsziget és a szovjetunió európai területének északi része fölött magas nyomású légköri képződmény helyezkedik el, hatására ezeken a területeken csendes, száraz az idő. szárazföldünk többi részén az időjárásra a változékonyság jellemző. az óceán fölött nagy kiterjedésű ciklon örvénylik, amely nedves levegőt szállít a brit-szigetek fölé. ott helyenként esik az eső. ugyancsak változó, több helyen esős az időjárás a német szövetségi köztársaság északi partvidékétől az alpokig húzódó területen, valamint kelet-európa déli részén is. a következő 36 órában a kárpát-medencében továbbra is helyi záporok, zivatarok kialakulására kell számítani.

hazánkban hétfőn az északnyugati megyékben kevés volt a felhő, 10-12 órán át sütött a nap. máshol általában változóan felhős idő volt, 3-8 órás napsütést észleltek. északkeleten erősen felhős volt az ég, és itt több helyen zápor, egy-két helyen zivatar alakult ki. a lehullott eső mennyisége általában 1 mm alatt maradt, csupán egy-két helyen érte el a 2-5 mm-t. a hőmérséklet kora délutánra 18-23, fokig emelkedett. ma hajnalra a dunántúlon 6-11, máshol általában 11-14 fokig hűlt le a levegő. délelőtt nyugaton derült, keleten felhősebb idő volt.

a reggeli órákban párás volt a levegő, eső sehol sem esett. a hőmérséklet 11 órára 19-22, fokig emelkedett. budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 17.2 fok volt, 1.6 fokkal magasabb, mint a százéves átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 21 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 mm, mérsékeltén süllyed.

várható időjárás szerda estig: változóan felhős idő, záporokkal, zivatarokkal. mérsékelt, majd megélénkülő déli, dél-nyugati, később megerősödő és északnyugati, északira forduló szél. a nappali felmelegedés gyengül. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 8-13, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 16-21 fok között.

a duna vizállása budapestnél: 258 cm./mti/

13.08/ny

-30-

14⁰⁰g

bb.40. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke május 14-én
13 óráig:

se/fé -cz

1974.május 14.

1. a fővárosi számítástechnikai koordinációs bizottság
  2. gus hall új kötete
  3. tv-filmek
  4. hangverseny az iparművészeti muzeumban
  5. ötvösművész sikere
  6. zöldborsó konténerben
  7. parkerdők
  8. motorizált vikendház
  9. pesti színházak miskolcon
  10. balatoni fizetővendéglátó szolgálat
  11. munkaverseny az izzóban
  12. agrokémiai központok baranyában
  13. mini-gazdaság
  14. tsz üzemszervezés számítógéppel
  15. középkori tárgyak
  16. iv.kerületi tanács vb ülése
  17. viii. kerületi tanács vb ülése
  18. korai cseresznye
  19. a bkv közlemény
  20. vöröskeresztes küldöttség
  21. együttműködés
  22. a fogyasztási szövetkezetek tanácsának ülése
  23. a kiosz választmányi ülése
  24. megkoszorúzták nógrádi sirját
  25. balesetek
  26. stájer küldöttség
  27. gomba-konzerv
  28. véradó ünnepség
  29. a paksi atomerőmű építőinek ellátása
  30. szakmunkás klub
  31. vázas panerendszer
  32. vaszary nap
  33. óvodaavatás
  34. tiszaszederkény ivóvíz **helyzete**
  35. szőlőtermelő szakmunkások
  36. csehszlovák-magyar vízügyi tárgyalások
  37. automatikus gumikeverő
  38. új műtrágya
  39. időjárás
  40. hírjegyzék
- /mti/

13.10./fé

14⁰⁵g

- 31 -

bb.42. hasznos árhullám a tiszán - újból feltöltötték a tározókat

vid/fé -cz

1974.május 14.

az országos esőzések jól tükröződnek a folyók vizállásának alakulásában is. az alsótiszavidéki vízügyi igazgatóság 9.000 négyzetkilométert felölelő körzetében az utóbbi három hét alatt mintegy 45 milliméter csapadék hullott, ami körülbelül fél méternyire leszivárova nedvesítette át a talajt. a folyókon kisebb árhullám vonul le a tiszán, például szegednél tíz nap alatt két és fél métert emelkedett a vizállás, amely kedden tetőző szakaszához érkezett, s most már lassu apadás várható.

dr. vágás istván az alsótiszavidéki vízügyi igazgatóság főosztályvezetője elmondotta, hogy az aszályosnak ígérkező években mindig sokat érnek a mostanihoz hasonló vizállásemelkedések még akkor is, ha csak rövid ideig tartanak. a duzzasztott szakaszokat, a tározókat ilyenkor újból és újból feltölthetik, kellő mennyiségű vízkészletet tartalékolhatnak a mezőgazdaság számára a későbbi öntözési időszakokra. a víztartalékok jelenlegi „alkalomszerű”, gyűjtésében lényeges változás csak akkor következik be, ha elkészül jugoszláviában a törökbecsei vízlépcső, amelynek duzzasztása 1975 végén, vagy 1976 tavaszán kezdődik meg, az építkezések befejezésétől függően. akkor már a nyári hónapokban sem lesz plusz 140 centiméternél alacsonyabb vizállás a tiszta magyarországi alsó szakaszán. ez azzal a nagy előnnyel jár, hogy az öntözőtelepeket a délföldön folyamatosan, minden korlátozás nélkül láthatják majd el bármilyen aszályos évjáratban a folyók éltető vizével./mti/

--

felhasználható 15 óra után!

bb.43. chilei szolidaritási kiállítás pecsett

vid/fé -cz

1974.május 14.

pecsett chilei szolidaritási kiállítást rendezett az országos béketanács és a mecseki szénbányák szakszervezeti bizottsága. a puskin bányász művelődési házban kedden p.kovács tibor, a béketanács elnökségének tagja emlékeztetett meg a chilei népnek a demokráciáért és a haladásért vívott küzdelméről, majd megnyitotta a kiállítást. a dokumentumok bemutatják - többek között - az allende elnök vezette kormány haladó intézkedéseit, és leleplezik a hatalomra került junta fasiszta rémtetteit./mti/

--

13.20./fé

- 32 -

14²⁰g

bb.44. gyorsítják az egészségügyi, a kulturális és oktatásügyi intézmények fejlesztését miskolcon

vid/fé -cz

1974.május 14.

kedvezően alakult a miskolc megyei város tanácsának gazdálkodása. a lakossági bevételek növekedése, valamint a takarékos gazdálkodás eredményeként több mint 45 millió forint maradvány keletkezett, amelynek elosztásáról kedden döntött a városi tanács vezetősége.

a rendelkezésre álló többlet összegből a városi egészségügyi intézmények részére több mint tíz millió forintot juttattak. ebből többek között a kórházak részére új műszereket vásárolnak, valamint több körzeti orvosi rendelőt, így miskolc tapolcait korszerűsítik.

a kulturális-oktatási intézmények fejlesztését, 14 millió forinttal segítik. ezekből szemléltető eszközöket szereznek be, valamint tíz óvoda felszerelését bővítik. jelentős összeget juttatnak a miskolci nemzeti színház akusztikai berendezésének fejlesztésére és a miskolci szimfonikus zenekar hangszer beszerzésére is.

a pénz maradvány lehetőséget adott, hogy mintegy 10 millió forinttal segítsék az avasi új lakótelepen épülő 200 és a belvárosi 100 férőhelyes óvoda építésének meggyorsítását, valamint a színész lakások felépítését. az avason létesülő ifjúsági park létrehozását 2 millió forinttal támogatják.

--

bb.45. elkészült az új miskolci forgalmi telep autóbusz-garázsa

vid/fé -cz

1974.május 14.

a miskolci közlekedési vállalat 170 autóbusból és a többmint 100 villamosból álló járműparkját eddig két, még a múlt században épült villamos „remizben”, az autóbuszokat pedig szinte a szabad ég alatt tartotta. ezek elhelyezésére 1971-ben kezdték meg több mint hat hektárnyi területen az ország első, kettőshasznosítású forgalmi telepének építését. a több mint 150 millió forintos beruházás első része - az autóbusz-csarnok elkészült, s kedden üzembehelyezték. a több mint 1.500 négyzetméter alapterületű csarnokban a járművek karbantartását, a fűdarabok cseréjét és javítását is el tudják végezni. a munkák elvégzésére kovács-, elektromos- és gépműhelyt valamint gumijavitót is berendeztek.

/folyt.köv./
13.35./fé

- 33 -

bb.45. elkészült...folyt./fé

befejezés előtt áll a második hasonló nagyságu csarnok is, amelyben a villamosok javítását végzik majd el, az ott létesített asztalosműhelyben, motortekercselőben.

a villamos-remizt több mint 2 kilométeres vágány köti majd össze a tiszai pályaudvaron lévő végállomással. a villamos-remizt a tervek szerint a nyáron adják át rendeltetésének.

az új forgalmi telep lehetővé teszi, hogy a már elavult két villamos remizt megszüntessék. az egyik területének a semmire maradt augusztus 20 meglegyvízi strandfürdőt bővítik, míg a másik helyén a diósgyőr vasgyári vásárcsarnok szomszédságában kereskedelmi bevásárló központot alakítanak ki./mti/

-.-

bb 46. kőszegi nap

vid/ny -cz

1974. május 14.

a vas megyei természetvédelmi napok keretében kedden kőszegi napot rendeztek. délelőtt, a gyógypedagógiai intézet parkjában avatták fel piers vilmos botanikus mellszobrát. dr. vörös lászló főiskolai docens méltatta piers vilmos munkásságát, aki életének javarészét kőszegen töltötte. az ő nevéhez fűződik az intézet negyven holdas parkjának létrehozása. a ,, park atyjának,, nevezték. életének másik nagy műve növénygyűjteménye, amely vas megye legnagyobb herbáriuma lett. egy fél évszázad gyűjtésének eredménye 20 ezer lapot, illetve kapszulát tartalmaz. a növényvilág minden törzsből gyűjtött. gombákból például háromezer a kapszulák száma, 400-nál több fajjal. ez azt jelenti, hogy kőszeg a gombák tekintetében hazánk legjobban kutatott területe. több növény őrzi a kőszegi hegyekben piers nevét.

ezután herman ottóra, a nagy polihisztorra emlékeztek az ünnepek résztvevői. halálának 60.évfordulója alkalmából emléktáblát lepleztek le a tudós egykori lakóházán, majd koszoruzási ünnepséget rendeztek chernel istván emlékoszlopánál is.

/folyt köv/
13.45/ny

-34-

1435 g

bb 46. / kőszegi nap....folyt/nő

a chernel kertben, - melynek leghíresebb ritkasága a hazánkban egyetlen példányban itt élő mintegy 15 méter magas lombhullató kínai vörösfenyő, s a szomszédságában található, láthatók a japánból származó pieriszek, kaukázusi, észak-amerikai, kínai örökzöldek, lombhullató rhododendronok - szabadtéri természettudományi kiállítás nyílt.

délután nyitották meg a jurisics vár galériáján a környezetünk című fotokiállítást is./mti/

-.-

bb 47. kitüntetés

ny -cz

1974. május 14.

a népköztársaság elnöki tanácsa gyenes andrásnak, az mszmp központi ellenőrző bizottsága tagjának, a párt nemzetközi tevékenysége területén hosszú időn át végzett eredményes munkásságának elismeréseképpen a munka érdemrend arany fokozatát adományozta abból az alkalomból, hogy állami területen más, fontos beosztásba került.

a kitüntetést losonczy pál a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke nyújtotta át kedden.

jelen volt pullai árpád az mszmp központi bizottságának titkára, cseterki lajos az elnöki tanács titkára és berecz jános az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának vezetője./mti/

-.-

bb 48. kedvezőbb nemzetközi összeköttetések, rövidebb belföldi menetidők, korszerűbb városkörnyéki közlekedés - május 26-án lép életbe a máv új menetrendje

i kf/tr/ny ie -cz

1974. május 14.

a máv új, 1974/75. évre érvényes menetrendje május 26-án 0 órakor lép életbe. a vasúti közlekedés legfontosabb változásairól a máv vezérigazgatóság adott tájékoztatást.

a nemzetközi forgalomban a nyári időnyben új gyorsvonatpár közlekedik a balaton déli partján, gyékényesen át zágrábba, s közvetlen kocsikkal róma és splitbe. az új járattal kedvezőbb összeköttetést teremtenek a magyar főváros és az adriai-tenger között, és több mint 3 órával rövidül a menetidő budapest és róma között. az idegenforgalmi szervek előrejelzését vetették figyelembe azzal, hogy a nyári főidényben lipcséből induló favorit express utvonalt budapestre tul fonyódig és balatonfüredig meghosszabbították. hetenként zárt turista különvonatot indítanak berlinből siófokra. a népszerű autósállító hálókocsis vonat a nyári csúcsforgalomban hetenként hatszor közlekedik drezda-budapest között.

/folyt köv/
14.05/ny

-35-

bb 48. kedvezőbb...folyt/ny

három ország közlekedését érinti, hogy a budapestet prágával és berlinnel összekötő hungária express az eddigi 300 ülőhelyes, kétrészes motorvonat helyett 588 személyes korszerű, kényelmes szerelvényvel közlekedik. bővülnek az utazási lehetőségek lengyelországba is; a balthory expressz budapest-varsó között egész évben jár, a nord orient expressz-szel pedig közvetlen kocsikat továbbítanak a magyar és a lengyel főváros között. az új menetrendben „keresztelő”, is volt, a budapest-kassa-poprad vonalon járó vonat a „rákóczi”, a téli menetrendben budapest-pozsony között közlekedő vonat pedig a z „amicus”, nevet kapta.

a belföldi forgalomban közvetlen gyorsvonati összeköttetést kap a fővárossal zalaegerszeg. a budapestről szombat-helyre eddig éjszaka közlekedő kényelmetlen gyorsvonatot megszüntetik, helyette nappal új távolsági személyvonat indul, s a reggeli gyorsvonat menetidejét 13 perccel megrövidítik. a nyáron közlekedő 10 pár balatoni expresszvonat kielégíti az utazási igényeket. a balaton északi partjának jobb kiszolgálására budapest-balatonakali-dörgicse között új személyvonatpár közlekedtetésével megszüntetik a tapolcai személyvonatok túlzusfoltosságát. a pálya és a vontatás korszerűsítése nyomán, kedvezőbb csatlakozások kialakításával sok vonalon megrövidül a vonaton töltött idő; makó-szolnok-budapest között a vasárnapi gyorsvonat 25 perccel, szeged-pécs között 18 perccel gyorsabban ér célhoz. bajáról kecskemétre 30-60 perccel gyorsabban juthatnak el az utasok, míg cegléd-szeged, szolnok-szentes között 8-10 perccel, a főváros és szabolics megye legtávolabbi részei között átlagosan 30 perccel rövidül a menetidő. az új menetrend igazodott a megnövekedett szabadidőhöz. a hétvégi utazási igények eltoldottak, erősödött a péntek délutáni és a szombat reggeli forgalom. ezért az új menetrend szerint egyebek között pénteken 15.30 és 18.25 órakor, szombaton 7.30 órakor indítanak új távolsági személyvonatot a nyugati pályaudvarról nyíregyházára.

a máv személyforgalmának háromnegyedét kitevő városkörnyéki forgalmat tovább korszerűsítik. a gőzök helyett diesel-mozdonyok továbbítják a szerelvényeket budapest-kunszentmiklós, valamint pusztaszabolcs, székesfehérvár, lajosmizse, veresegyháza, vác, esztergom között; ezzel a menetidő átlagosan 5-10 perccel megrövidül, s kevesebb lesz a füst, a korom a főváros térségében. a közlekedéspolitikai koncepció végrehajtása során az új menetrend életbelépéstől megszűnik a vasutivszemélyszállítás szombathely-rum, sárvár-répczevis, valamint balatonszentgyörgy-sármellék-zalaszentgrót között.

az új menetrendben gondoltak a teherforgalom javítására is. új vonatpárral bekapcsolják az országos postavonat rendszerbe vas és zala megyét. a rostock-szófia közötti nemzetközi konérvonat áthalad hazánkon, s helyet ad magyar küldeményeknek is. több tehervonat közlekedik közös határállomásaink térségében, s a belföldi forgalomban budapest-józsefváros és 14 vidéki város között közlekednek konténerszállító tehervonatok.

/folyt köv/

-36-

M-1505

b 48. / kedvezőbb...folyt/ny

az új menetrendet tartalmazó hivatalos menetrendkönyvet 140.000 példányban adta ki a vasut, árusítását május 15-én kezdi meg. ezenkívül 12.000 példányban külön balatoni menetrend, 26.000 példányban pedig a budapesti pályaudvarok zsebmenetrendje is forgalomba kerül./mti/

bb.49. a jövő parkettája

vid/fm/fé -cz 1974.május 14.

a somogyi és a balatonfelvidéki erdő-és fafeldolgozó gazdaság és a szegedi kenderfonó és szövőipari vállalat képviselői kedden az egyik nagykanizsai építkezésein lerakás közben mutatták be a zalai építőipari szakembereknek a jövő parkettáját, a norvég szabadalom alapján és nszk-beli technológiával előállított parkettapárnát. a gyártók és az építőipar képviselői szerint a parkettapárna az eddigi legkorszerűbb és tartós meleg burkoló anyag, amely alkalmas lakások, iskolák, intézmények padlozatának burkolására és a hagyományos parkettával szemben nagy jövőt jósolnak neki.

a somogyi erdő-és fafeldolgozó gazdaság barcson új gyárat épített, ahol évenként 15.000 lakáshoz elegendő parkettapárnát állítanak elő. a jövő évben elkészül a balatonfelvidéki erdő-és fafeldolgozó gazdaság hasonló nagyságú gyára is. a barcsi gyár már ennek az évnek a második felében megkezdte az üzemszerű termelést. a jövő parkettájának nevezett új burkoló anyag bár mindössze 15 milliméter vastag, jó hő-és hangszigetelő is. ezt a tulajdonságát az adja, hogy az aljzatbetonra a szegeden gyártott szövetbetétes jutavásznat ragasztanak. így a -csak a hornyoknál ragasztott - parketta még rugalmas is. ára nem sokkal tér el a hagyományos parkettáétól. előnyei közé tartozik, hogy a három méter hosszú, tizenöt centiméter széles, hajópallóhoz hasonlítható három rétegű párná nem vetemedik, megőrzi a lerakáskor kapott formáját. a parkettapárnát csiszolva és fényezve, műanyagfóliába csomagolva szállítják a felhasználás színhelyére. lerakását betanított munkások is végezhetik, de háziilag is elkészíthető. lerakása tizenöt-ször gyorsabb, mint a hagyományos parkettáé. két munkás egy óra alatt el tudja végezni egy szoba parkettázását.

/mti/

x

- 37 -

M-1505

bb 51. hatvannégy jugoszláv vállalat termékei a bnv-n - sajtó-
tájékoztató jugoszlávia budapesti nagykövetségén

t kg/mm szb ie -cz

1974. május 14.

a tavaszi budapesti nemzetközi vásáron jugoszlávia is bemu-
tatja különféle iparágainak termékeit. erről tartott kedden sajtó-
tájékoztatót eugen cajzler, a jugoszláv gazdasági szervezetek ke-
kreskedelmi és műszaki irodájának tanácsosa jugoszlávia budapes-
ti nagykövetségén.

mint elmondotta, 64 jugoszláv vállalat sorakoztatja fel a vá-
sáron termékeit, amelyekkel lehetőséget kívánnak teremteni, hogy ma-
gyar kollégáik még szélesebb körben megismerkedjenek a szomszédos or-
szág iparával, s ezzel további együttműködési lehetőségek bontakozha-
sának ki. a bemutatásra kerülő termékek nagyobb csoportja a ju-
goszláv fémfeldolgozó ipart és a kohászatot reprezentálja. a kohá-
szatban a különféle félkész termékek cseréjével jelenleg is gyümöl-
csöző az együttműködés a két ország között, s a most bemutatásra ke-
rülő termékek szállításával a kapcsolatok tovább szélesítését terve-
zik a szomszédos ország szakemberei. az adai szerszámgyártó egye-
bek között új univerzális, precíziós, nagyteljesítményű gyalupaddal
képviselteti magát a bnv-n. már folynak a magyar és jugoszláv vál-
lalatok között a tárgyalások a korszerű szerszámgépek közös gyár-
tásáról és a szakosítás mindkét fél számára kedvező lehetőségeiről.

a kiállításon szereplő színes fotók a jugoszláv cementgyárak
gépsorait, berendezéseit mutatják be, szó van ugyanis arról, hogy
déli szomszédaink a belpátfalván felépítendő cementgyárhoz szál-
lításának berendezéseket.

a két ország közötti gazdasági kapcsolatok fejlődéséhez az
1975-ig szóló hosszulejratu együttműködési megállapodás szolgál
alapot, amelynek eredményeként az elmúlt évben az árucsereforgalom
értéke meghaladta a 133 millió dollárt, s az idén további növeke-
dés várható. /mti/

.-.

bb 50. aczél györgy fogadta a koreai kormányküldöttséget

t bc/pá szb hi-cz

1974. május 14.

a koreai népi demokratikus köztársaság hazánkban tartózkodó
kormányküldöttsége kim jong dzu miniszterelnökhelyettes, a koreai
munkapárt politikai bizottságának tagja vezetésével kedden dél-
előtt a hősök terén megkoszorozta a magyar hősök emlékművét. ezt
követően aczél györgy, a politikai bizottság tagja, a miniszter-
tanács elnökhelyettese a parlamentben szívélyes, baráti légkörű
találkozón fogadta a koreai vendégeket, majd tiszteletükre ebédet
adott a gellért szállóban. a látogatáson, illetve az ebéden részt
vett borbándi jános, a minisztertanács elnökhelyettese és más köz-
életi személyiségek. /mti/

.-.

14.25/szb

-38-

M 150

vbb 52. budapestre érkezett kazimierz olszewski - megkezdődtek
a magyar- lengyel gazdasági együttműködési állandó bizottság
tárgyalásai

t sb/tr/ie -cz

1974. május 14.

a magyar- lengyel gazdasági együttműködési állandó bizott-
ság xiii. ülészakára kazimierz olszewskinek, a lengyel nép-
köztársaság minisztertanácsa elnökhelyettesének, a bizottság
lengyel tagozata elnökének vezetésével kedden küldöttség érke-
zett budapestre.

fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent huszár istván,
a minisztertanács elnökhelyettese, az együttműködési bizottság
magyar tagozatának elnöke és drecin józsef, az országos tervhiv-
atal elnökhelyettese. ott volt tadeusz hanuszek, a lengyel nép-
köztársaság budapesti nagykövete is.

a parlament delegációs termében kedden délelőtt megkezdő-
dött az együttműködési bizottság xiii. ülészakájának plenáris ülé-
se. a magyar küldöttséget huszár istván, a minisztertanács el-
nökhelyettese, az együttműködési bizottság magyar tagozatának
elnöke vezeti. a küldöttség tagja szurdi istván belkereskedelmi
miniszter, drecin józsef, az országos tervhivatal elnökhelyette-
se, menyhárt lászló nehézipari miniszterhelyettes, sárosi sándor-
né könnyűipari miniszterhelyettes, szita jános miniszterhelyet-
tes, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok titkárságának vezetője
és veress péter külkereskedelmi miniszterhelyettes. a lengyel
küldöttséget kazimierz olszewski, a lengyel népköztársaság mi-
nisztertanácsa elnökhelyettese, a bizottság lengyel tagozatának
elnöke vezeti. a küldöttség tagja edward sznajder belkereskedel-
mi és szolgáltatási miniszter, kazimierz secomski, az állami
terbizottság első elnökhelyettese, franciszek adamkiewicz, a ne-
hézipari miniszter első helyettese, witold gurski gépipari mi-
niszterhelyettes, henryk konopacki vegyipari miniszterhelyettes,
tadeusz nestorowicz külkereskedelmi és hajózási miniszterhelyet-
tes és mirosława wasowicz könnyűipari miniszterhelyettes.

a plenáris ülésen a magyar kormány nevében huszár istván
köszöntötte a lengyel vendégeket. hangsúlyozta, hogy ezen az ülés-
szakon sok és tartalmas téma megtárgyalásával járulnak hozzá
a két ország kapcsolatainak további erősödéséhez. a tárgyaláson
áttekintik a két ország kormányfőinek legutóbbi találkozója óta
elért eredményeket. az ülészak jelentőségét növeli, hogy a meg-
beszélések és a megállapodások eredményei tartósan, a most elő-
készítésben lévő 1976-80. évi ötéves tervidőszakban lényegesen
befolyásolják a két ország gazdasági együttműködését, az ötéves
népgazdasági terv sikeres megvalósítását.

/folyt köv/
14.35/ny

-39-

M 150

vbb 52. / budapestre érkezett...folyt/ny

kazimierz olszewski válaszában utalt arra, hogy már a legutóbbi kormányfői találkozó óta is egy sor megállapodással segítették az 1976-80.évi tervidőszak előkészítését. rámutatott, hogy Lengyelország sok konkrét intézkedéssel igyekezett hatékonyabban bekapcsolódni a nemzetközi gazdasági élet vérkeringésébe. a lengyel népgazdaságban gyorsan növekedik az ipar és a mezőgazdaság termelése, valamint a nemzeti jövedelem, és ennek megfelelően a lengyel dolgozók reálbére is. ezeket az eredményeket elsősorban a szocialista országok közötti baráti együttműködés tette lehetővé, s így minden lépés, amelyet e kapcsolatok erősítésében tesznek, nagyon jelentős. ezért fontos a jelenlegi ülés is, amelyen a lengyel küldöttség mindent megtesz, hogy mindkét félnek előnyös és hosszú időre gyümölcsöző döntések szülessenek.

az ülés napirendjének megfelelően a két delegáció értékeli a két ország kormányfőinek legutóbbi találkozásán meghatározott feladatok végrehajtását, a központi tervező szervek 1976-80 évre szóló tervkoordinációs munkálatait. felméri a különböző iparágak eddigi együttműködésében elért eredményeket, és meghatározza a további feladatokat. ezenkívül áttekintik a külkereskedelmi kapcsolatok időszerű kérdéseit és megjelölik azokat a legfontosabb feladatokat, amelyek megvalósítása erősíti a kétoldalu együttműködést harmadik országok piacain is. /mti/

-.-

bb 54. sajtótájékoztató a szövetkezeti üzemszervezési konferenciáról

t ol/mm/ny /ie -cz

1974. május 14.

szövetkezeti üzemszervezési konferenciát rendez a szövetkezeti gazdaságszervezési és számítástechnikai iroda / a szöv-org/. a keddi sajtótájékoztatón elmondották, hogy mintegy 700 hazai és számos, szocialista országokból érkező külföldi szövetkezeti szakember vesz részt a szerdán kezdődő tanácskozáson, amelyet a fogyasztási-és takarékszövetkezetekben sikerrel alkalmazott szervezési sémák és az adatfeldolgozást szolgáló gépek bemutatásával, továbbá országos könyvelőgépkezelői versennyel kötöttek egybe.

az eseménysorozatot a verseny hétfőn már lezajlott döntője vezette be.

a szöv-org közreműködésével egyébként több mint 200 áfész és 50 takarékszövetkezet vezette be a gépi adatfeldolgozást, részben gépkönyvelő-állomások létrehozása, részben pedig egyéni gépesítés útján és 11 szövetkezeti vállalatnál alkalmazzák már az elektronikus adatfeldolgozást. /mti/

14.45/ny

-.-
-40-

M' 1520

bb.53. hortensia bussí allende sajtóértekezlete

t/pr/pá/hi/fé -cz

1974.május 14.

hortensia bussí allende, a meggyilkolt chilei elnök, salvador allende hazánkban tartózkodó özvegye kedden az építők rózsá ferenc székházának üvegtermében nemzetközi sajtóértekezletet tartott.

elsőként néhány megrázó erejű dokumentumot tárt az újságírók elé, olyan írásokat, fotókat, s különböző lapokban megjelent cikkeket, amelyek cáfolhatatlanul vallanak a chilei fasiszta junta terrorjáról, kegyetlenkedéseiről. magasra emelt egy fényképet: az utolsó fotót salvador allendéről, aki roham-sisakban, fegyverrel a kézben védte a kormány székházát, a moneda-t. az elnököt a kép az unídad populár híveinek egy kis csoportjával mutatja, - közülük már csupán egy orvos él, akit ismeretlen helyen tartanak fogva a puccsisták. allende elnök - mondotta - egész életében ellenezte a fegyveres harcot, mégis fegyverrel a kezében, a chilei nép, a népi egység vívmányainak védelmében halt meg.

chilében ma gátlástalan terror dühög, - hangsúlyozta hortensia bussí allende -, napirenden vannak a gyilkosságok, s ártatlan emberek tizezreit tartják embertelen körülmények között fogva a börtönökben, táborokban. börtönben van a két nagyszerű hazafi, corvalán és almeyda is, akiket hamarosan katonai bíróság elé állítanak. perüket a nyilvánosság ki-zárásával, zárt ajtók mögött tárgyalják, talán éppen azért, mert a junta fasiszta vezetői is tisztában vannak a vádak neveltség voltával.

- almeyda felesége a börtönben néhány percig beszélhetett férjével, akit szemmel láthatóan nagyon megviseltek a minősíthetetlen körülmények. az asszony levelet írt a junta vezetőjének, pinochet tábornoknak, s tiltakozott az embertelen körülmények miatt. a cinikus válasz: nincs költségvetésünk jobb ellátásra.

allende asszony elmondotta a sajtó képviselőinek, hogy a közelmúltban chilében járt a haladó, demokratikus diákmozgalom küldöttsége. megdöbbentő tapasztalatok sokaságával tértek vissza. elmondották például, hogy szemtanúi voltak: santiago egyik fő utvonatán, világos nappal egy robogó autóból agyonlőtték egy fiatal lányt. hogy mi volt a bűne? senki sem tudja. vagy talán abban volt „bűnös”, ő is, amiben bűnösnek talál-tattak a meggyilkoltak, a megkínzottak, a bebörtönzöttek: támogatták egy törvényes kormány programját, országépítő tevékenységét.

/folyt.köv./
14.50./fé

- 41 -

M' 1520

bb.53. /hortensia bussi allende...folyt./fé

- ennek a fasiszta rendszernek - mondotta - nincs tömegbázisa, csak a fegyverekre, a szuronyokra, s a nemzetközi imperializmusra támaszkodhat. még azok is elfordulnak a juntától akik korábban nem szimpatizáltak a népi egységgel. tiltakozik a fasiszta terror ellen a katolikus egyház is; 28 chilei püspök intézett levelet a juntához, követelve az emberi jogok helyreállítását, a perek leállítását, a bebörtönzöttek szabadonbocsátását. ugyancsak levélben tiltakoztak a kereszténydemokraták is, de sem az ő állásfoglalásukról, sem a püspökök kiállításáról nem szerezhettek közvetlen hírt a chileiek. a junta teljes hirtelenséggel rendelt el, a cenzura csak a junta ujságjait engedi megjelenni. a chilei hazafiakhoz azonban mégis eljutnak a világméretű kibontakozó szolidaritás hírei, eljutnak illegális csatornákon, eljutnak nagyerejű külföldi rádióadók segítségével. chilében ma a leghallgatottabb adó-emelte ki hortensia bussi allende - a moszkvai rádió spanyol nyelvű műsora. ennek az adónak a segítségével szeretnék magam is üzenetet küldeni a chileieknek - fűzte hozzá.

allende asszony a továbbiakban meghatottan mondott köszönetet a szolidaritási akciókért, az erkölcsi, anyagi támogatás ezernyi megnyilvánulásáért. arra a kérdésre válaszolva, hogy mit tart a mostani helyzetben a támogatás legjobb formájának, allende asszony hangoztatta: a chile népével együttérzők emeljék fel tiltakozó szavukat a gaztettek ellen, a nemzetközi közvélemény teljes erkölcsi súlyával követeljük a bebörtönzöttek szabadon bocsátását, szálljanak sikra azért, hogy egyetlen ország se adhasson el fegyvereket a fasiszta juntának, gazdasági, politikai téren is szigeteljük el a puccsistákat. megemlítette: tudomása van arról, hogy a glasgowi munkások megtagadták olyan hajók építését, amelyeket a chilei juntának szántak.

- chile népének igaz ügye győzni fog. ehhez a győzelemhez azonban kemény harc vezet majd, s ebben a küzdelemben a junta ellen kibontakozó széles nemzeti egységfront a világ szolidaritásából merít erőt. a nemzetközi reakció azonban nem a népet, hanem a fasiszta juntát támogatja - allende asszony felmutatta az ujságíróknak azt a dokumentumot, amely a juntának gazdasági segítséget adókat sorolja fel. a végösszeg: 710 millió dollár. a legnagyobb összeggel szereplő országok: az usa, japán, brazilia, franciaország. s ezt a pénzt nem az infláció megfékezésére használja a junta: a boltokból eltűnt a liszt, a cukor, az olaj, a hus, egy-egy árucikk 1800 százalékkal drágult meg, s félmillió ember van munka nélkül. az ellenállás már mekezdődött a puccs másnapján. sztrájkok, szabotázs-akciók figyelmeztetik a juntát, hogy nem törte meg a népi egységet, chile népe győzni fog./mti/

--

15.05./fé

- 42 -

A-1pe

bb.55. ismét több a közlekedési baleset - sajtótájékoztató a belügyminisztériumban

t/mir/tm/hi/fé -cz

1974.május 14.

1974 első negyedében - a korábbi években tapasztalt csökkenéssel szemben - ismét jelentősen emelkedett a közúti közlekedési balesetek száma - jelentette be a belügyminisztériumban kedden megtartott sajtótájékoztatón dr. borbiró lászló rendőrezredes, a belügyminisztérium közlekedési csoportfőnökségének osztályvezetője.

az év elejétől március végéig 3170 személyi sérüléses baleset történt az országban, s ez 13.2 százalékkal több az elmúlt év hasonló időszakához viszonyítva. a balesetek következtében 206 ember meghalt, és 4.065-en sérültek meg. a balesetek számának növekedése mellett elsősorban a balesetek kimenetele alakult kedvezőtlenebbül: a súlyos sérüléses balesetek száma 21.5 százalékkal meglekedett.

a balesetek területi előfordulását tekintve figyelemre méltó, hogy éppen az ország legforgalmasabb városában, budapesten fordult elő kevesebb baleset, mint egy évvel korábban. ez elsősorban a társadalmi és a rendőri szervek megelőző tevékenységének, valamint a forgalom sajátosságainak megfelelő forgalomtervezésnek tudható be. annál szembetűnőbb a balesetek számának és súlyosságának kedvezőtlen alakulása vidéken. néhány megyében a baleseti helyzet az országos átlagot is jelentősen meghaladó mértékben rosszabodott. győr-sopron megyében például 65.8 százalékkal, bács-kiskun megyében pedig 52.6 százalékkal több baleset fordult elő az év első negyedében, a korábbi esztendő hasonló időszakához viszonyítva. figyelemre méltó, hogy a haladó járművek összeütközésének csaknem 50 százaléka és a borulásos balesetek több mint fele egynes útvonalon történt, ami arra enged következtetni, hogy a járművezetők jelentős részének nincs kellő gyakorlata, és nincs tisztában az alapvető vezetéstechnikai ismeretekkel sem.

sokan arra hivatkoznak, hogy ez érthető, hiszen évről évre több friss jogosítvánnyal rendelkező gépjárművezető vesz részt a forgalomban. a tapasztalatok szerint azonban elsősorban nem ezek a vezetők okozzák a legtöbb balesetet. a fővárosban például a legtöbb balesetet az egy-két, illetve három-öt éves gyakorlattal rendelkező vezetők idézik elő.

jelentősen emelkedett az év első negyedében a balesetek során sérülést szenvedett gyalogosok száma is. örvendetes viszont, hogy csökkent az iskolás koru gyermekek közúti baleseteinek száma, amiben már az iskolai kresz-oktatás is érezteti hatását.
/folyt.köv./
15.20./fé

- 43 -

M' 1600

bb.55./ismét több...folyt./fé

a legtöbb balesetet, - azok 79.5 százalékát - a járművezetők okozták. száma szerint 800-al többet, mint 1973 első negyedében. a járművezetők által okozott balesetek több mint fele ezuttal is a gyorsajtásra, az elsőbbség meg nem adására, a szabálytalan kanyarodásra, és szabálytalan előzésre vezethető vissza. az említett okokból bekövetkezett balesetek száma azonban átlagosan külön-külön is 25 százalékkal növekedett.

a járművezetők közül a legtöbb balesetet - szám szerint 1495-öt, - a személygépkocsivezetők okozták. a második helyen a motorkerékpárosok állnak, akik 269-el több balesetet okoztak, mint az elmúlt év első negyedében. feltűnő emelkedést mutat az ittasan okozott balesetek száma is, amely a tavalyi év első negyede óta 124-el emelkedett. e növekedés különösen a gépjárművezetőknél szembetűnő;

a riasztó adatok minden gépjárművezetőt és gyalogost arra figyelmeztetnek, hogy az eddiginél sokkal fegyelmezettebben vegyenek részt a forgalomban, mert a közlekedésrendészet intézkedései és a fokozottabb közúti ellenőrzés önmagában még nem biztosítéka a balesetek csökkenésének./mti/

i
i nrbb. 58. kőszegi sándor,

tr/rj hi -cz 1974. május 14.

a munkásmozgalom régi harcosa, a magyar partizán emlékérem kitüntetettje 71 éves korában elhunyt. búcsúztatása május 20-án, hétfőn 15 órakor lesz a rákoskeresztúri temetőben

magyar partizán szövetség /mti/

--

15.30 rj

- 44 -

Na 1605

bb. 59. európai közönségkutatók visegrádi konferenciája

gk/rj hi -cz 1974. május 14.

az európai rádiós, televíziós társaságok keretein belül működő tömegkommunikációs kutatórészlegek vezetői évi konferenciájukat visegrádon tartják május 15 és 17 között. a tömegkommunikációs szakemberek megvitatják a rádiózással, televíziózással kapcsolatos közönségkutatás szerepét, funkcióját. a vitakérdések között szerepel például a kutatási információk gyakorlati hasznosítása, a kutatás és a műsorkészítés, illetve a műsortervezés viszonya, kapcsolata. /mti/

--

bb. 60. a szlovák sluk együttes

mm/rj hi -cz 1974. május 14.

és a szlovákoncert vezetői budapesti megbeszélést folytattak fodor lajossal, a budapesti művészeti hetek igazgatójával. a 130 főből álló együttes a budapesti művészeti hetek idején vendégszerepel majd a fővárosban. /mti/

--

bb. 61. ifjúsági gyűlés szombathelyen a magyar-ndk barátság jegyében

vid/fm/rj -cz 1974. május 14.

a hazafias népfrent és a kisz szombathelyi városi bizottsága kedden ifjúsági gyűlést rendezett szombathelyen a magyar-ndk barátság jegyében. a gyűlésen „az ndk ifjúságának szerepe a szocializmus építésében”, címmel klaus plobner, a német demokratikus köztársaság budapesti kulturális és tájékoztatási központjának igazgatója tartott előadást. ezt követően levetítették a x. világ-ifjúsági találkozóról készült filmet, s kiállítás nyílt az ndk ifjúságának életéről, szocializmust építő munkájáról. /mti/

--

15.35 rj

- 45 -

N, 1615

bb. 56. szinetár györgy

tm/rj hi -cz

1974. május 14.

józsef attila-dijas író kedden 69 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. temetéséről később intézkednek.

magyar írók szövetsége

magyar népköztársaság művészeti alapja
irodalmi szakosztálya

/mti/

--

bb. 57. elutazott az ndk kulturális küldöttsége

tm/rj hi -cz

1974. május 14.

kedden elutazott budapestről a hans starke miniszterhelyettes által vezetett ndk kulturális küldöttség, amely részt vett az ndk barátsági és kulturális napok rendezvényein. itt-tartózkodásuk során a vendégek ismerkedtek a magyar kulturális élettel, és látogatást tettek győr-sopron megyében. a küldöttséget fogadta dr. kornidesz mihály, az mszmp kb tudományos, kulturális és közoktatási osztályának vezetője, és dr. simó jenő művelődésügyi miniszterhelyettes.

a küldöttség bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. simó jenő művelődésügyi miniszterhelyettes, valamint a külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium és az ndk nagykövetség munkatársai. /mti/

--

bb. 63. megemlékezés a deportálások 30. évfordulójáról

mm/rj -cz

1974. május 14.

a magyar izraeliták országos képviselője és a budapesti izraelita hitközség gyásznapot rendezett a deportálások 30. évfordulója alkalmából. a sip utcai színház dísztermében. a megemlékezésen résztvett kovács denzsóné, az országos béketanács alelnöke és gáti ödön, a nácizmus üldözöttei bizottságának elnöke is. dr. seifert géza, a miok elnöke mondott beszédet, majd több felszólalás hangzott el. /mti/

--

15.45 rj

- 46 -

M-16²⁰

bb. 62. felhasználható 18 órától!

magyar-mongol barátsági est kaposvárott

vid/rj fm -cz

1974. május 14.

a mongóliai darhan városában magyar segítséggel épülő huskombinát szakembereinek kiképzésében a kaposvári huskombinát is részt vesz. három hónappal ezelőtt 36 mongóliai leendő középvezető érkezett kaposvárra, hogy elsajátítsák a szükséges tudnivalókat és hazatérve üzemükbe, megfelelően irányíthassák majd a munkákat. a háromhónapos tanulmányút végéhez közeledik és a huskombinát kisz-bizottsága ebből az alkalomból az itt tanuló mongol fiatalok részvételével kedden magyar-mongol, barátsági estet rendezett. zolnai sándor, a kisz-bizottság titkára köszöntötte a megjelenteket, méltatta a magyar-mongol barátság jelentőségét, majd a mongol fiatalok mondtak köszönetet a nekik nyújtott szakmai segítségért és támogatásért. /mti/

--

bb. 64. felhasználható: 18 órákor

magyar-ndk barátsági est tatabányán

vid/fm/rj cz

1974. május 14.

a békehónap alkalmából komárom megye több településén barátsági találkozót rendeznek a népfrentbizottságok. az összejöveteleken a népi demokratikus országok békemozgalmát, fejlődésük legújabb eredményeit ismertetik a lakosággal. e program során kedden a tatabányai népházban magyar-német barátsági estet rendezett a városi népfrentbizottság. üzemi fiatalok és népfrent-aktívák vettek részt a találkozón, amelyre meghívták az ndk legismertebb gitárszólistáját, werner paulit, a berlini hans eisler zeneművészeti főiskola tanárát. a találkozó a gitárművész hangversenyével fejeződött be. /mti/

--

15.50 rj

- 47 -

M-16²⁰

bb. 65. növénytermesztő-gépész szakmunkások országos versenye

vid/fm/rj -cz

1974. május 14.

az ország husz növénytermesztő-gépész szakiskolájának tanulói a szolnok megyei kunhegyesen és kenderesen mérik össze tudásukat. a háromnapos verseny kedden a kunhegyesi mezőgazdasági szakmunkásképző intézetben írásbeli vetélkedővel kezdődött. délután a résztvevők megtekintették az épülő kiskörei vizlépcsőt és a fao támogatásával készülő kisujszállási öntözőfürtöt. a gyakorlati verseny szerdán kenderesen folytatódik. a döntő - re és az eredményhirdetésre csütörtökön a kenderesi művelődési házban kerül sor. /mti/

-. -

bb. 67. urbanisztikai nyári egyetem a városrekonstrukciókról - sajtótájékoztató a magyar urbanisztikai társaságnál

t/sb/pá/rj ie -cz

1974. május 14.

a magyar urbanisztikai társaság székházában kedden heckenast jános ybl-díjas építész, a savaria nyári egyetem alelnöke sajtótájékoztatót jelentette be: szombathely, amely az idén fogadja hetedszer a savaria nyári egyetem hallgatóit, ezuttal különösen gazdag programot szentel a közepes nagyságu fejlődő európai városok problémáinak, s megrendezi az urbanisztikai nyári egyetemet.

augusztus 11-től 23-ig neves hazai és külföldi szakemberek előadássorozatot tartanak, amelynek témáját a magyar urbanisztikai társaság országos közvéleménykutatása alapján választották ki. így a régi városok rekonstrukciójának sokrétű szakmai problémáit tárgyalják fel az előadások, s vitatják meg a hallgatók. magyarországon különösen előtérbe került a városrekonstrukció, a szombathelyi nyári egyetem előadás-sorozata tehát különösen sok segítséget nyújthat a tanácsi szakembereknek, tervezőknek e bonyolult városrendezési és városépítési feladatok megoldásához. vas megye városai ugyanakkor lehetővé teszik, hogy a szakemberek a helyszínen is tanulmányozzák, megvitassák a rekonstrukciós programok legfontosabb kérdéseit. /mti/

-. -

16.00 rj

- 48 -

M 16³⁰

bb 66. dr. csikós-nagy béla az 1975 január elsejei részleges termelői árrendezésről

t sl/gg-ju ie -cz

1974. május 14.

a magyar kereskedelmi kamara a tagvállalatok vezetői részére kedden ankétot rendezett az 1975. január elsején életbe lépő részleges termelői árrendezésről. a tanácskozáson dr. trethon ferenc pénzügyminiszterhelyettes is részt vett.

kallós ödön, a kereskedelmi kamara elnöke rámutatott, hogy az ankétot a végleges döntéseket megelőző tájékoztatásnak és véleménykutatásnak szánták, az illetékes szervek az itt elhangzó javaslatokat is figyelembe veszik a jogszabályok megalkotásakor.

dr. csikós-nagy béla államtitkár, az országos anyag- és árhivatal elnöke tájékoztatta a vállalati vezetőket a tervezett termelői árrendezésről. elmondotta, hogy a tőkés világpiacon napjainkban zajló inflációs folyamat az árak átrendezésével, arány-változásokkal egybekapcsolva megy végbe. megváltozott a szilárd tüzelőanyagok és a szénhidrogének aránya. számottevőek azok az arány-változások is, amelyek a vegyipart érintik a megváltozott árviszonyoknak árrendszerünkben is ki kell fejeződnie, hiszen csak így lehet a vállalatokat ösztönözni a tőkés világpiacról importált anyagokkal való fokozottabb takarékosságra. a minisztertanács ezért hozta azt az ismert határozatát, hogy az energiahordozók, egyes kohászati és vegyi anyagok, valamint ruházati alapanyagok termelői árát 1975-ben emelni kell. ugyanakkor a kormány arról is döntött, hogy az ipari termelői árszint emelkedésének részbeni ellensúlyozására csökkenteni kell a vállalatok által fizetendő eszközlekötési járulékot.

a minisztertanács felhatalmazása alapján a tárcaközi ár- és termékgazdálkodási bizottság a közelmúltban meghatározta a részleges termelői árrendezés programját és főbb irányelveit. az 1975. január elsején életbelépő részleges árrendezést háromfázisu programban bonyolítják le. először az új anyag-árakat határozzák meg, majd felméri, hogy az anyag-árak változása milyen hatást gyakorol a feldolgozó ipari termékek költségére. végül a harmadik szakaszban történik az iparági eredmény elszámolása; az adók, dotációk, szubvenciók felülvizsgálata és véglegesítése.

az említett termelői áremelésekre csak a tárcaközi ár- és termékgazdálkodási bizottság döntése, s ennek nyomán az országos anyag- és árhivatal elnökének rendelkezése alapján kerülhet sor. az árrendezéseknél azt veszik figyelembe, hogy a tőkés országokból származó drágább alapanyagokból az adott termékhez mennyit használnak fel. ha például nagyjából a kgst országokból vagy hazai termelésből származó olcsóbb anyagról van szó, akkor a termelői áremelés is kisebb lesz. a vállalatokkal rövidesen közlik az energiahordozók, a vaskohászati és a szinesfémkohászati alapanyagok új árát.

/ folyt. köv. /

16.00/ii

49 -

bb 66. / dr. csikós-nagy ... 1. folyt./-ju

ami az energetikai árrendszert illeti, a tőkés árak nagy mértékben emelkedtek. szénhidrogén szükségletünknek mintegy 10 százalékát fedezzük az idén a tőkés világpiacról, s a 10.000 kalóriás kőolaj tonnája a korábbi 17 dollárról 70 dollárra emelkedett. ezért indokoltan vetődött fel annak szükségessége, hogy a szénről a szénhidrogénekre való átmenetet bizonyos mértékben lassítsuk és a széntermelés hatékonyságát újraértékeljük. ezeket a szempontokat tartja szem előtt az energia-hordozók 1975 évi árrendezése: a szénhidrogének termelői ára 45 százalékkal, a szén termelői ára 15, a tüzfű pedig 20 százalékkal emelkedik.

a szénhidrogén nemcsak üzem- és fűtőanyag, hanem a vegyipar nyersanyaga is. jelentősége az olefin-program végrehajtása nyomán fokozódik. az 1968. évi árreform a vegyipari árrendszer ,, kevert,, nyersanyagárakra alapozta, vagyis ebben az iparágban a belföldi önköltség, a kgst szerződéses ár és a tőkés világpiaci ár egyaránt árképzési tényező. az új árviszonyokhoz igazítva 1975-től egyes vegyi anyagok termelői árát 35-75 százalékkal emelik. egyes vegyi anyagok, műanyagok és különféle fekete, színes és könnyűfémek helyettesíthetők egymással, így az árak arányosítása is szükséges. ezért összekapcsolják egyes vegyipari anyagok áremelését a vaskohászati termékek 10, egyes színesfémek 15-100 és az alumínium 20 százalékos termelői áremelésével.

a ruházati alapanyagokról szólva dr. csikós-nagy béla rámutatott, hogy 1968. óta a könnyűipar legtöbb ágazatában a tőkés világpiaci anyagárakra alapozzák a belföldi árakat. ezen a jövőben sem kívánnak változtatni, mivel tőkés országokból jelentős mennyiségű nyersanyagot vásárolunk. a hagyományos anyag drágul a műanyaghoz képest. a pamut termelői ára mintegy 80, a gyapjúé 60, a nyersbőr termelői ára 60 százalékkal emelkedik.

egyébként a ruházati iparban és a vegyiparban készítenek elő általános termelői árrendezést, a ruhaipar a napokban, a vegyipar két héten belül megismeri az új anyagárakat. a többi területen ilyen általános árrendezés nem lesz. a termelői áremeléseket nagy területeken kiegyenlíteni az eszközlekkötési járulék csökkentése. de az sem jelenti feltétlenül az árak tovább gyűrűzését, ha ez a kiegyenlítés teljesen nem jön létre.

/ folyt. köv./

16.15/ju

M-16¹⁰

- 50 -

bb 66. / dr. csikós-nagy ... 2. folyt./-ju

a vállalatok akkor kezdeményezhetik a termelői árak tovább gyűrűztetését, ha az alapanyag-árak emelkedése miatt nyereségük 15 százaléknál nagyobb mértékben csökken, vagy önköltségük több mint 2 százalékkal emelkedik. különféle adókedvezmények is lehetségesek ilyen esetekben. az árhatóságok nem engedik meg, hogy a nyersanyag-árak emelkedését ugynevezett költséghalmozásra használják fel a vállalatok, vagyis a magasabb nyersanyag-árakhoz méretezzék, s ennek megfelelően számolják el a rezsiköltséget, vagy számítsák fel a nyereséget.

a termelői árrendezésekkel kapcsolatos előkészítő munkák október 15-ig befejeződnek, így valamennyi vállalat kellő időben számolhat az új árakkal, s ennek megfelelően racionalizálhatja gazdálkodását, termelését. /mti/

.-.

bb 68. a magyarországi egyházak ökumenikus tanácsának delegációja az ndk-ban

gg-ju hi -cz

1974. május 14.

a magyarországi egyházak ökumenikus tanácsának tiztagu delegációja május 6-14 között látogatást tett a német demokratikus köztársaságban, az ndk-beli protestáns egyházak szövetsége elnökének, dr. albert schönherr püspöknek a meghívására. a tiztagu magyar küldöttséget dr. bartha tiber püspök, az ökumenikus tanács elnöke vezette. a látogatáson részt vettek d. káldy zoltán evangélikus elnök-püspök, palotay sándor, a szabadegyházak tanácsának elnöke, dr. bakos lajos református püspök, továbbá, dr. pröhle károly evangélikus teológiai tanár, az ökumenikus tanács főtizkára és más egyházi tiztségviselők. a két ország egyházi kapcsolatában jelentős helyet elfoglaló magas szintű látogatás során az egyházaknak a békéért és a társadalmi igazságosságért vállalt időszerű feladatairól és a további progresszív együttműködésről folyt megbeszélés. a küldöttséget fogadta gerald götting, az ndk népi kamarájának elnöke, és hans seigewasser egyházügyi államtitkár. /mti/

.-.

16.27/ju

- 51 -

M-16¹⁰

vbb 69. ifjusági gyűlés kecskeméten

vid-ju fm la

1974. május 14.

a nemzetközi diákszövetség kongresszusa alkalmából ifjusági gyűlést tartottak kedden kecskeméten, a gépipari és automatizálási műszaki főiskolán. a fiatalok összejövetelén főcse lajos, a kisz központi bizottságának titkára mondott beszédet. méltatta a nemzetközi diákszövetség jelentőségét, szolidaritás-vállalásukat a fejlődő országok haladó fiataljai mellett. az 1946-ban életrehozott diákszövetség budapesti kongresszusán tovább szélesedett; újabb husz ország kérte felvételét a szervezetbe. az ndsz feladatáról szólva elmondotta, hogy programjában fő célként szerepel az oktatás korszerűsítése, a fejlődő országok egyetemistáinak segítése, támogatása. /mti/

-. -

bb 70. aczél györgy fogadta kazimierz olszewskit

t sl/gk-ju ie la

1974. május 14.

aczél györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese kedden hivatalában fogadta kazimierz olszewskit, a lengyel népköztársaság minisztertanácsának elnökhelyettesét. a szívélyes, baráti légkörű eszmecsere rész vett huszár istván, a minisztertanács elnökhelyettese és tadeusz hanuszek, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

-. -

bb 71. a számítástechnika a kereskedelem szolgálatában - közgazdasági napok heves megyében

vid/fm-ju la

1974. május 14.

egerben kedden megkezdődött a heves megyei közgazdasági napok rendezvénysorozata. dr. varga józsefnek, a megyei tanács elnökhelyettesének megnyitó szavai után dr. sághy vilmos belkereskedelmi minisztériumi államtitkár tartott előadást „a kereskedelem fejlesztésének főbb irányai”, címmel. rámutatott, hogy hazánkban a kiskereskedelmi forgalom az utóbbi nyolc évben megkétszereződött, és jelentősen bővült - az élelmiszer, - valamint a vegyipar-cikk-kereskedelemben több mint háromszorosára emelkedett - a választékelemek száma.

/ folyt. köv. /

16.45/ju

M 17³⁰

- 52 -

bb 71. / a számítástechnika ... 1. folyt./-ju

szólt arról, hogy a különféle modern eszközöket egyre nagyobb mértékben alkalmazza a kereskedelem, sőt ezekhez új kereskedelmi módszerek kapcsolódnak, s ezáltal a kereskedelmi munka bonyolultsági foka emelkedik. hozzátette: a jót átgondolt és a korszerűsítés irányába ható kereskedelmi fejlesztés azonban csak akkor éri el célját, a korszerű technika és technológia akkor lesz segítségünkre, ha azokat hozzáértő kereskedelmi dolgozók birtokolják, ezért alapvető feladat a kereskedelmi munkaerő-állomány szakképzettségi színvonalának növelése.

az államtitkár kiemelte, hogy a terjedelmében megnövelt, választékban kiszélesedő áruforgalmat egyre inkább csak a nagy átbocsátó képességű üzletekben lehet zavartalanul, kulturált körülmények között és gazdaságosan lebonyolítani, ezért fokozni kell a jövőben a nagy alapterületű iparcikk- és élelmiszeráruházak, bevásárló központok fejlesztését.

az államtitkár rámutatott arra, hogy a számítástechnika elterjesztése, birtokbavétele, következőképpen a kereskedelem szolgálatába állítása a jelenben és a következő ötéves tervidőszakban méginkább fontos feladat. a számítógép-technikával lehet megoldani ugyanis az információs rendszer tökéletesítését, az információáramlás gyorsítását és ezáltal a kereskedelem irányításának magasabb színvonalra emelését.

a kereskedelmi hálózat fejlesztése tehát nem szűkülhet le az építkezésre, - mutatott rá az államtitkár. a cél a lakosság jobb áruellátása, a vásárlási körülmények állandó javítása, a kereskedelmi munka hatékonyságának fokozása; a beruházás, a hálózat, a technika e cél elérésének eszköze, - hangoztatta összegzésként dr. sághy vilmos.

a heves megyei közgazdasági napok programja május 17-án ér véget egerben. /mti/

-. -

16.55/ju

M 17³⁰

- 53 -

bb. 72. az ndsz kongresszus utolsó napja - allende asszony
felszólalása

t/pr, pá/rj hi la

1974. május 14.

kedden az építők róza ferenc székházában folytatta munkáját a nemzetközi diákszövetség xi. kongresszusa. a már kialakult munkarendnek megfelelően, reggel nemzetközi sajtóértekezleten ismertették a kongresszus hétfői eseményeit: elmondották, hogy befejezte munkáját a korábban megválasztott nyolc bizottság, s a kongresszus első napján elfogadott tárgysorozatnak megfelelően sor kerülhet az utolsó plenáris ülésekre.

a kongresszus küldöttei -élükön az ndsz titkárságának tagjaival - kedden kora reggel megkoszorúzták a hősök terén a magyar hősök emlékművét, majd megkezdődött a plenáris ülés. a teremben ülők, öt kontinens ifjúságának képviselői, kitörő lelkesedéssel fogadták hortensia bussí allendét, a meggyilkolt chilei elnök, salvador allende özvegyét. percekig zúgott a taps, s felcsendült a chilei szolidaritás szimbólumává nemesedett dal, a venceremos, dusan ulcak, a nemzetközi diákszövetség elnöke megnyitó beszédében bejelentette, hogy a diákszövetség chilei szolidaritási hónappá nyilvánítja szeptembert, s felhívja a világ minden haladó, demokratikus diákszervezetét, hogy július 20-át, pablo neruda születésének 70. évfordulóját szintén a szolidaritás jegyében ünnepeljék meg.

a kongresszuson beszédet mondott allende asszony is.

- chile - hangoztatta - történelmének legsötétebb napjait éli, gátlástalan embervadászat folyik, eltiporják a legelemibb szabadságjogokat is. miért üldözik a fasiszta tábornokok a fiatalokat? azért, mert a chilei diákmozgalom mindig a munkásosztály, a nép érdekeiért szállt síkra. allende elnök a népi egység választásokon aratott győzelmét követő nagygyűlésen chile ifjúságához, diákságához fordult szavaival: vágyaitokat váltsátok át valósággá, reményeiteket erőfeszítésekké. hosszú évek során követeltétek helyeteket a társadalomban, most elérkezett a pillanat, hogy részt kapjatok a jövő formálásából.

/folyt.köv./

17.30 rj

- 54 -

M 1810

:bb. 72. / az ndsz... 1. folyt./rj

- ennek a felhívásnak - folytatta allende asszony - a chilei fiatalok a népi egység három éves kormányzása alatt mindvégig eléget tettek. a junta soha nem bocsátja meg az ifjúság forradalmi meggyőződését, nem bocsátja meg fellépésüket a reakció ellen, nem bocsátják meg a diákságnak az analfabétizmus leküzdésére indított mozgalmakat, nem felejtik el, hogyan segített társadalmi munkával az ifjúság, amikor a sztrájkoló szállítók chile gazdasági életét akarták megbénítani.

- de nem felejt a nép sem. a történelem legszebb lapjaira írják fel mindazoknak a nevét, akik a független, demokratikus chiléért küzdöttek, akik életüket adták a nép szabadságáért. a fasiszta tábornokok előtt ismeretlen fogalom az emberi méltóság, a hősiesség. védtelen nép ellen folytatnak háborút. az imperializmus bábjai beszélnek önrendelkezési jogról. a tábornokok egyedül vannak, chile nem áll mellettük. olyan országot kormányoznak, amely megveti őket, nem hisz bennük. chile megismerkedett a fasizmus fnooggúségeivel. de a chileiek szeretik a békét és az életet, - ezt az országot nem uralhatja a halál, nem kormányozhatja az örült esztelenség. még a népi egység éveiben santiagóban egy asszony órákat várt allende elnökre, csak hogy szót válthasson vele. amikor megkérdezték: miért váraozik ilyen hosszú ideig, így válaszolt: azért, mert inkább fogadjuk el ennek a kormánynak a kisdarab kenyerét, - állva - mint egy másik kormánytól csirkét - térdelve. ilyen a chilei nép.

- a fasizmus rázudult hazánkra, s ez csak a fegyverek erejével sikerült. a junta oldalán csak a puskák állnak. a fasiszta tábornokok mégis félnek, mert tudják, ha a nép újra összegyűjti erőit, akkor nem lesz hely, ahová elrejtőzhetnének, elrejtethetnék bűneiket. chile ügye mindenkinek, a világ minden haladó emberének ügye, mert országunkban leleplezte magát a nemzetközi imperializmus: a fasizmus is eszköz számukra, ha egy nép önrendelkezési jogát, szabadságát akarják megsemmisíteni.

allende asszony hosszantartó tapssal fogadott beszéde után átadta a pablo neruda művészeti verseny díjait, - ezt a versenyt korábban a nemzetközi diákszövetség hirdette meg. a zsüri csaknem száz országból érkezett 573 pályamunkát bírálta el; irodalom és fotó kategóriában az ndk-beli, a zene és a képzőművészet kategóriában pedig a csehszlovák, illetve a szovjet fiatalok bizonyultak a legjobbnak. fotó kategóriában magyar siker is született: friedmann endre, a magyar távirati iroda fotóriportere második díjat nyert.

/folyt.köv./

17.40 rj

- 55 -

M 1815

bb. 72. / az ndsz... 2. folyt./rj

a díjak átadása után az ndsz xi. kongresszusa egyhangu döntéssel nyílt levelet fogadott el a chilei diákokhoz. a levél egyebek között hangsúlyozza: szolidarisak vagyunk azzal a küzdelemmel, amelyet a chilei nép legjobbjai a fasiszta junta ellen vívnak. követeljük corvalán és almeyda szabadon bocsátását, a demokratikus szabadságjogok helyreállítását. harcokban, chilei diákok, chilei fiatalok, nem vagytok egyedül, veletek van a világ minden diákja. ügyetek győzni fog!

innen e m b a r g ó 20 óráig!

a nemzetközi diákszövetség xi. kongresszusának kedd délutáni plenáris ülésén előterjesztették a bizottságokban kimunkált dokumentumokat, határozattervezeteket. a záró plenáris ülés - amelyen megújították az ndsz tisztikarát is - késő éjszakai órákban ért véget. erről az ndsz titkársága szerdán nemzetközi sajtótájékoztatón számol be. /mti/

--

bb 73. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

-ju la

1974. május 14.

41. ,, rákóczi hársak,,
42. árhullám a tiszán
43. chilei szolidaritási kiállítás
44. egészségügyi intézmények fejlesztése
45. miskolci autóbusz garázs
46. kőszegi nap
47. kitüntetés
48. a máv új menetrendje
49. a jövő parkettája
50. aczél györgy fogadta a koreai ormányküldöttséget
51. bnv-jugoszláv sajtótájékoztató

/ folyt. köv./

18.00/ju

- 56 -

M 1815

bb 73. / a belföldi ... 1. folyt./-ju

52. magyar-lengyel gazdasági tárgyalások
53. allende asszony sajtóértekezlete
54. szövetkezeti üzemszervezési konferencia
55. sajtótájékoztató a bm-ben
56. elhunyt szinetár györgy
57. elutazott az ndk kulturális küldöttsége
58. elhunyt kőszegi sándor
59. európai közönségkutatók konferenciája
60. a szlovák sluk együttes
61. ifjúsági gyűlés szombathelyen
62. magyar-mongol barátsági est
63. megemlékezések a deportálások évfordulójáról
64. magyar-ndk barátsági est
65. növénytermesztő-gépész szakmunkások versenye
66. dr. csikós-nagy béla a termelői árrendezésről
67. urbanisztikai nyári egyetem
68. a magyarországi egyházak okumenikus tanácsának küldöttsége az ndk-ban
69. ifjúsági gyűlés kecskeméten
70. aczél györgy fogadta olszewskit
71. közgazdasági napok heves megyében
72. ndsz kongresszus
73. hirjegyzék

/mti/

--

bb 74. életmód-történeti kiállítás a várban

t zsu/gg-ju hi la

1974. május 14.

,, így élnek a budapestiek,, címmel új nagyszabású kiállítás nyílt edden a budapesti történeti múzeumban. a tárlatot háromrészesre tervezték. a most megnyíló első rész a budapestiek életmódját mutatja be a xviii. századtól napjainkig, ezen belül is a munkában eltöltött időt szemléltetik érdekes festményekkel, metszetekkel, tárgyi dokumentumokkal. köztük sok olyan szerepel, amelyet eddig még sehol sem mutattak be.

a szeptember végéig látogatható kiállítást pataki jános, a budapesti pártbizottság osztályvezetője nyitotta meg.

a második és harmadik rész, amely a budapestiek otthoni, illetve művelődési viszonyait ismerteti, 1975-től lesz majd látogatható a várban. /mti/

--

18.10/ju

- 57 -

M 1820

:bb 75. olasz gazdasági küldöttség

sl/gk-ju ie la

1974. május 14.

érkezett kedden budapestre elio giuffrida nagykövet vezetésével az új magyar-olasz hosszú lejáratú gazdasági együttműködési megállapodással kapcsolatos tárgyalásokra. a megbeszélések, amelyeket magyar részről kovári péter főosztályvezető vezet, kedden megkezdődtek a külkereskedelmi minisztériumban. /mti/

-.-

bb. 76. magyar-argentin közös közlemény

gk/sl/ie/rj -cz

1974. május 14.

dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter meghívására 1974. május 12-13-án a magyar népköztársaságba látogatott a josé ber gelbard gazdasági miniszter által vezetett hivatalos argentin delegáció, amelyben részt vett a képviselőház elnöke, több államtitkár és a gazdasági tárca több magas rangú vezetője, a szenátus, a szárazföldi, tengeri és légi erők, az argentin köztársaság központi bankja és az országos fejlesztési bank, az általános szakszervezeti szövetség és az általános gazdasági szövetség több magas rangú képviselője, akiket üzletemberek, valamint az argentin tévé, sajtó és rádió képviselői kísérték.

josé ber gelbard gazdasági minisztert fogadta kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, losonczy pál, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke és huszár istván miniszterelnök helyettes. a látogatás alkalmával josé ber gelbard gazdasági miniszter a május érdemrendet nyújtotta át a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkárának, kádár jánosnak és a magyar népköztársaság elnöki tanácsa elnökének, losonczy pálnak valamint a külkereskedelmi miniszternek, dr. biró józsefnek.

/folyt.köv./

18.45 rj

M-1912

- 58 -

bb. 76. magyar-argentin... 1. folyt./rj

az argentin delegáció tagjai találkoztak a megfelelő magyar intézmények és szervezetek magas rangú képviselőivel. a megbeszéléseken a felek egyetértettek, hogy a két ország közötti gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok egyértelműen a tartós jellegű bővülés szakaszába léptek, minthogy népeik akarát tükrözve a két ország kormányának azon elhatározásán alapulnak, hogy kapcsolataikat tovább erősítsék.

az argentin delegáció tájékoztatást adott a juan b. perón altábornagy elnöksége alatt álló kormány politikájáról, amely országa széles körű közvéleményétől támogatva a gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok fejlesztésének akciójába kezdett a világ minden országával. ideológiai megkülönböztetések nélkül, a népek jólétét tartva szem előtt. a magyar fél nagy érdeklődéssel és meglelégedéssel vette tudomásul az argentin kormányának a magyar-argentin gazdasági és kereskedelmi kapcsolatokat érintő új orientációját, amely hozzájárul mindkét ország népeinek nagyobb arányú közeledéséhez. ebből kiindulva mindkét fél kinyilvánította egyetértését: a magyar-argentin gazdasági és kereskedelmi kapcsolatoknak a hosszú lejáratú együttműködés jegyében kell fejlődnie, annak érdekében, hogy ezeket mindkét ország gazdasági céljainál figyelembe vehessék.

a felek véleményt cseréltek és tárgyalásokat folytattak a gazdasági, műszaki és tudományos együttműködés fejlesztéséről. ezek eredményeként a felek gazdasági, műszaki együttműködési, műszaki-tudományos, valamint pénzügyi megállapodásokat, továbbá a két ország között 1967-ben megkötött kereskedelmi megállapodáshoz kiegészítő jegyzőkönyvet írtak alá. ezek a megállapodások a gazdasági és műszaki együttműködést célozzák a magyar külkereskedelmi és az argentin állami, illetve magánvállalatok között. az együttműködés elsősorban vasúti, kikötői és hírközlési berendezések közös gyártására vonatkozik. az említett témákban a magyar és az argentin vállalatok között már konkrét tárgyalások kezdődtek a megfelelő szerződések létrehozására.

a magyar kormány annak érdekében, hogy az együttműködés keretében szállítandó magyar gépek és berendezések megvásárlását megkönnyítse, hitelkeretet bocsátott az argentin kormány rendelkezésére, amelyet az állami szektor vállalatai, vala-

mint azon vállalatok használhatnak fel, amelyekben az argentin állami szektor részesedéssel rendelkezik.

/folyt.köv./

18.55 rj

M-1915

- 59 -

bb 76. / magyar-argentin ... 2. folyt./-ju

a felek megállapodtak abban, hogy az argentin országos fejlesztési bank és a magyar nemzeti bank a legrövidebb időn belül tárgyalásokat kezd bankhitel kibocsátásáról is, amelyet az argentin magánszektor vehet majd igénybe. az argentin fél tájékoztatást adott arról, hogy kész hitelt nyújtani a magyar külkereskedelmi vállalatok számára argentin ipari termékek vásárlásának finanszírozására. a hitel összegét és feltételeit további tárgyalásokon határozzák meg. a két ország közötti kereskedelmi forgalom áruösszetételének bővítése érdekében a magyar külkereskedelmi vállalatok argentin termékeket vásárolnak, beleértve kész- és félkész termékeket is, nemzetközileg versenyképes árakon és feltételekkel a gazdasági-műszaki együttműködési megállapodás keretében szállítandó magyar áruk ellenértékének megfelelő összegben. az argentin fél kérésére a magyar fél megvizsgálja olyan tradicionális argentin exporttermékek vásárlásának lehetőségét, mint a hus, gyümölcs és gyümölcslevek, ~~trus~~rusfélék, lékoncentrátumok stb.

mindkét fél elősegíti, hogy 1975-től argentin áruk eladására a két ország vállalatai és szervezetei hosszú lejáratú szerződéseket hozzanak létre. az argentin fél felkérte a magyar felet, hogy vizsgálja meg olyan termékek szállításának lehetőségeit, amelyek argentin gazdasági fejlődéséhez szükségesek. a delegáció átadta e termékek listáját kérve, hogy azt a magyar vállalatok tanulmányozzák. a magyar fél kijelentette, hogy argentin kérésnek a lehetőségekhez mérten igyekszik eleget tenni. a műszaki-tudományos együttműködési megállapodás tudományos és műszaki munkatársak, valamint tudományos és technológiai információk cseréjét, konferenciák szervezését, továbbá az ipar és a mezőgazdaság számára szükséges technológiai eljárások közös kidolgozását irányozza elő. a felek megállapodtak abban, hogy gazdasági-műszaki és tudományos-technológiai vegyes bizottságokat hoznak létre, amelyek a megkötött megállapodások teljesítését értékelik.

a két fél véleményt cserélt arról, milyen módon segíthetik elő a kereskedelmi forgalom növelését, a vásárokon és kiállításokon való kölcsönös részvételt, az információk cseréjét, a vállalati megbizottak egyik országból a másikba történő utazását stb. az argentin köztársaság gazdasági általános szövetségének elnöke, julio broner és a magyar kereskedelmi kamara elnöke, kallós ödön megállapodást írt alá arról, hogy a gazdasági általános szövetségben magyar tagozatot, a magyar kereskedelmi kamarában pedig argentin tagozatot állítanak fel, amely elősegíti a külkereskedelmi vállalatok együttműködését.

x x x

az argentin küldöttség elutazott hazánkból. /mti/

19.05/ju

NA 19²⁰

- 60 -

bb. 77 időjárásjelentés

gk-ju la

1974. május 14.

a meteorológiai intézet jelenti 1974. május 14-án, edden este:

szeles idő, záporok, zivatarok

várható időjárás szerda estig:

napközben változóan felhős lesz az ég, keleten még záporok, zivatarok, nyugaton egy-két helyen futó eső várható. élénk északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán általában 15-20 fok között, délkeleten kevéssel 20 fok fölött. /mti/

..-

bb 78. chilei szolidaritási nagygyűlés a sportcsarnokban

t pr/gk-ju hi la

1974. május 14.

kedden délután a sportcsarnokban szolidaritási nagygyűlésen találkozott budapest ifjusága hortensia bussai allendével, a meggyilkolt chilei elnök budapesti tartozkodó özvegyével. chilei zászlók, corvalán és almeyda szabadságát követelő táblák s a világhírűvé vált dal, a venceremos fogadta az elnökségben helyet foglaló vendéget.

dr. maróthy lászló, a kisz központi bizottságának első titkára beszédében rámutatott:

- chile térképét ma szögesdrót-sövények jelzik. a kietlen atacama-sivatagban, szord éghajlatu csendes-óceáni szigeteken koncentrációs táborokat rendeztek be. a fasizmus módszere nem változott, csak a terror fegyvereit korszerűsítették, hogy megtörjék egy dicső történelmi, bátor nép ellenállását, hogy a temetők csendjét kényszerítsék chilére. latin-amerika legkegyetlenebb diktatúrája rombolja a chilei népi egység, az unidad popular alig három esztendő demokratikus kormányzásának vívmányait. a népi egység törvényes hatalmat teremtett. tejet adott a gyerekeknek, megkezdte a nyomortanyák felszámolását, s tegnapi nincstelenek beköltözhettek az első fürdőszobás lakásokba. allende elnök kormánya, a népi egység hatalma felszabadította chile alkotó erőt, az alkotó szellemet.

/ folyt. köv./

20.20/j

- 61 -

NA 20²⁰

bb 78. / chilei szolidaritási ... 1. folyt./-ju

- mit adott a népnek az 1973. szeptember 11-én vérfürdővel hatalomra került fasizmus? a humánus helyett brutalitást, a jog helyett jogfosztottságot. immár nyolc hónapja tart a ,, rendkívüli állapot,, amelyben nincs emberi méltóság, amelyben az ember élete semmit sem jelent. a szigorú kizárás és a féktelen terror ellenére a világ ismeri a junta kegyetlenkedéseit. eljutott hozzánk a szenvedés és a tiltakozás hangja chiléből, azoknak a szavai, akiknek hangját nem ölhetik meg - allende ellenőre és a névtelen ezreké, százazreké. a fegyverek nem némithatták el a hazafiak hangját s nem némithatják el az amerikai imperializmus támogatásával hatalomra jutott junta elleni tiltakozást sem. a világ minden jóérezsü embere mind határozottabban követeli, hogy vessenek véget a terrornak, vessenek véget az enyhe alapokmányában is rögzített emberi jogok durva megsértésének. minden becsületes emberrel együtt követeljük, hogy szüntessék be a chilei hazafiak üldözését! a világ közvéleményével együtt követeljük mi, magyar ifjúkommunisták, fiatalok, hogy szüntessék be a hadbírósi terrorpárt, bocsássák szabadon luis corvalánt, a chilei kommunista párt főtitkárát, clodomirot almeydát, a népi egység szocialista párti külügyminiszterét és a többi letartoztatott hazafit.

- a magyar fiatalok - összefogva a világ haladó erőivel és ifjúságával - eddig is nagyszerű példáját adták a szolidaritásnak. fokoznunk kell ezt a küzdelmet, hogy eltorlaszoljuk a történelem kerekének megállítására irányuló kísérleteket. minden erőt össze kell fogunk, hogy visszafordíthatatlanná tegyük a nemzetközi feszültség enyhülésének folyamatát, végleg kiküszöbölve a népek életéből a világháboru veszélyét. az ifjúság roppant erejének összefogása sokat nyom a mérleg serpenyőjében, ha szervesen kapcsolódik minen antiimperialista erő küzdelmével, - zárta beszédét dr. maróthy lászló.

a szolidaritási gyűlés részvevőinek nagy tapsa közepette emelkedett szólásra allende asszony. köszönetet mondott a magyar nép, a magyar ifjúság mélyszéges szolidaritásáért, majd beszédét így folytatta:

/ folyt. köv./

20.25/ju

M' 20²⁵

- 62 -

bb 78. / chilei szolidaritási ... 2. folyt./-ju

- vádoljuk a hazánkban levő terrort, vádoljuk a juntát, amely legyilkoltatta, börtönbe záratta a legjobb hazafiakat. meghajtjuk fejünket azok előtt, akik elesetek chile gyűzelméért, függetlenségéért, követeljük azok szabadon bocsátását, akik koncentrációs táborban sinylődnek.

- a chilei katonai államcsíny a legbrutálisabb, a legkegyetlenebb, a legfasisztább, a legvérengzőbb a xx. század latin-amerikájában. a megtorlás nyolc hónapjának szomorú mérlege: csaknem 40 000 halott, 30 000 politikai fogoly. feloszlatták a nemzeti kongresszust, a munkások egységes szervezeti központját, a baloldali politikai pártokat. a katonák elfoglalták az egyetemeket, munkások tömegeit bocsátották el munkahelyükről azzal a ,, váddal,, hogy ,, valószínűleg,, baloldali szimpatizánsok.

- 1970-ben a népi egység kormányának létrejötte chilében újabb imperialistaellenes győzelem volt. az unidat populat megváltoztatta latin-amerika politikai térképét és csapást mért a kubát elszigetelő politikára is. kuba számára chile nemcsak szolidaris népet, hanem baráti kormányt is jelentett. a népi egység első, kifelé irányuló forradalmi tette az volt, hogy felvette a kapcsolatokat kubával, míg a határokon belül az első forradalmi tett a rézbányák államosítása volt. a népi egység kormánya ellen irányuló leplezett aknamunka nem szűnt meg egy percre sem a három esztendő alatt. az 1973. szeptember 11-i véres fasiszta puccsot az amerikai imperializmus támogatta, mert veszélyeztette az imperializmus minden befektetését chilében, egész latin-amerikában. világosan bizonyítja ezt a tény: a katonai junta hatalomra jutása után imperialista szövetségeseitől 710 millió dollár hitelt kapott. a junta gazdaságpolitikája: csökkentti a közköltségeket, miközben rohamosan emelkedik a munkanélküliek száma, megszüntette a közfogyasztási cikkek szubvenciót, amelyek a legkisebb jövedelmű rétegeknek kedveztek, kihirdette az ,, árszabadságot,, amelynek következménye a 1800 százalékos infláció. ezek az intézkedések méginkább elszigetelik a juntát, megtorló politikája miatt már a középretegek és a kereszténydemokraták támogatását is elveszítette.

/ folyt. köv./

20.32/ju

M' 20³²

- 63 -

bb 78. / chilei szolidaritási ... 3. folyt./-ju

- a juntát meg kell dönteni, ebben a küzdelemben alapvető a baloldali erők egysége, a széles antifasiszta front kialakítása. az ellenállás már szerveződik chileben, a hazafiak illegálisan készülnek a fasiszták elleni hosszú, kemény harcra. chile széles fasisztaellenes frontja győzni fog, harcához erőt merithet a nemzetközi szolidaritásból. követeljük a dawson-szigeti koncentrációs tábor megszüntetését, az alkotmányos kormányhoz hű emberek ellen folyó perek, jogi komédiák berekesztését, menlevelet követelünk a santiago külföldi követségeire menekülteknek, követeljük, hogy szüntessenek meg minden fegyverszállítást a fasiszta juntának, s tagadjanak meg a puccsistáktól minden pénzügyi segítséget.

allende asszony szavai után a budapesti ifjúkommunisták nagygyűlése táviratban fogalmazta meg: „mélységes felháborodással fogadtuk a hírt, hogy megdöntötték a népi egység törvényes kormányát, meggyilkolták allende elnöktöt. a féktelen terror sem tudta azonban megtörni chile népének ellenállását, napról napra erősödik a demokratikus, haladó erők antifasiszta egységfrontja. mi, magyar fiatalok mindent megteszünk a hatalmat bitorló junta gáztetteinek leleplezéséért, a chilei nép harcának erkölcsi, politikai és anyagi támogatásáért,„

a szolidaritási nagygyűlés az internacionálé hangjaival ért véget. /mti/

--

bb 79. vacsora a lengyel küldöttség tiszteletére

t sl/gk-ju la

1974. május 14.

huszár istván, a minisztertanács elnökhelyettese kedd este a parlament vadásztermében vacsorát adott a lengyel küldöttség tiszteletére, amely kazimierz olszewski miniszterelnökhelyettes vezetésével a magyar-lengyel gazdasági együttműködési állandó bizottság 13. ülészaka alkalmából tartozkodik hazánkban.

a vacsorán részt vettek az együttműködési bizottság tagjai, valamint tadeusz hanuszek, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

20.42/ju

- 64 -

M' 20⁴²

a szerkesztőségek figyelmébe!

-ju la

1974. május 14.

a bb 76. sz. hír / magyar-argentin közös közlemény / 2. folyt. harmadik bekezdésének ötödik és hetedik sorában a szöveg helyesen:

általános gazdasági szövetség

/mti/

--

bb 80. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18.00 órától zárásig:

-ju la

1974. május 14.

74. életmódtörténeti állítás
75. olasz gazdasági küldöttség
76. magyar-argentin közlemény
77. időjárásjelentés
78. chilei szolidaritási nagygyűlés
79. vacsora a lengyel üldöttség tiszteletére
80. hírjegyzék

/mti/

--

- v é g e -

készült az mti belföldi szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: halasi györgy
lakatos erzsébet

20.45/ju

- 65 -

M' 20⁴⁵